

MOSTROM

Glasilo Občine Kanal ob Soči

Letnik XV - številka 51 - marec 2017

Iz vsebine:

BITI ŽENSKA, BITI MAMA

48

Kambreško

Izvor in uporaba imena Kanal ob Soči skozi zgodovino

4

Ročinj-Doblar

In memoriam

9

Avče

Praznik Krajevne skupnosti Anžovo – Deskle

12

Lerpa

Pustovanje 2017

14–16

Lig

Kanal

Iz težke preteklosti v kakšno prihodnost

20

Razstava slovenske sodobne keramike

28–29

Občanke in občani častitljivih let

38–39

OBČINA
KANAL OB SOČI

Kal nad
Kanalom

Možnost oglaševanja v glasilu Most

V vsaki tiskani številki občinskega glasila Most lahko oglašujete in se na takšen način predstavite občankam in občanom Kanala ob Soči.

Oblikovana oglasna sporočila naj bodo v formatu JPEG ali PDF in ustrezne velikosti.

Priporočene velikosti so:

cela stran (190 x 270 mm)
1/2 strani (190 x 135 mm)
1/4 strani (95 x 135 mm)
1/8 strani (95 x 70 mm)

Oglasna sporočila pošljite na naslov matejka.maver@obcina-kanal.si ali tina.testen@gmail.com s pripisom "oglaševanje v Mostu".

Vse dodatne informacije v zvezi z oglaševanjem dobite po telefonu (05) 398 1225 (Matejka) ali na gsm: 040 475 676, 051 626 798 (Tina).

Most

Glasilo občine Kanal ob Soči

<http://www.obcina-kanal.si/most>

Izdajatelj: Občina Kanal ob Soči,
zanjo župan **Andrej Maffi**

Glavna in odgovorna urednica:
Maja Gerbec

Člani uredniškega odbora: **Irena Hočevar Križnič, Petra Paravan, Anica Valentinčič, Mojca Perkon Kofol**

Lektoriranje:
<http://lektoriranje.pipan.si>, **Mojca Pipan**

Oblikovanje in grafični prelom:
Erik Pregelj

Fotografija na naslovnici:
Damijan Simčič (ZOSO photography)

Naslov uredništva: Glasilo Most,
Trg svobode 23, 5213 Kanal
e-pošta: mostkanal@gmail.com

Tisk: Grafika Soča
Naklada: 2500 izvodov

Glasilo brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v občini Kanal ob Soči.

Uredništvo si pridržuje pravico do presoje o primernosti člankov glede na novinarski kodeks in po dogovoru z avtorjem članka.

V naše kraje se iz zimskega spanja vrača pomlad. Prvo spomladansko cvetje že

krasi naravo okoli nas. Ptčki žvrgolijo, dan se vse bolj daljša. Počasi se skupaj z naravo prebujamo tudi mi.

Postajamo vse bolj energični, dobre volje in polni elana. Z radostjo in spoštovanjem se v teh lepih pomladnih dneh spominjamo tistih,

ki jih je zima odpeljala v večni spanec. Od nas se je med drugimi poslovil tudi velik človek, dirigent svetovnega slovesa, maestro **Anton Nanut**. Ni bil le dirigent svetovnega formata, bil je tudi človek, ki nam je pokazal, da lahko tudi nekdo iz tako majhnega kraja ob reki Soči postane nekdo, ki ga pozna cel svet.

Naj vam prebujajoča se narava in petje ptic podarita krila, da zasledujete svoje sanje in želje. Da se, vse se da! Le trdo delati in verjeti je treba, kajti prihodnost pripada tistim, ki verjamejo v svoje sanje. (E. R.)

Maja Gerbec

Navodila za pošiljanje prispevkov, fotografij in nagradne križanke

Prispevke za glasilo Most oddajte na spletnem portalu mojaobcina.si, Občina Kanal ob Soči (<http://www.mojaobcina.si/kanal-ob-soci>). V primeru težav pri registraciji na portal se obrnite na gospo Matejko Maver Pregelj preko elektronske pošte, na naslov matejka.maver@obcina-kanal.si.

Zaželeno je, da besedila niso daljša od 2000 znakov oziroma 1/2 strani A4 formata.

Če so članki občutno daljši, si uredniški odbor pridržuje pravico do njihovega krajšanja. Članki in fotografije morajo biti opremljeni z imenom avtorja ali vsaj inicialkami imena in priimka.

Fotografije naj bodo v formatu JPEG, primerne resolucije (min. 300 dpi) in brez vodnega žiga, sicer niso ustrezne za tisk.

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko Mosta je **21. maj 2017**.

Uredniški odbor glasila Most si pridržuje pravico odločanja, kateri prispevki bodo objavljeni v tiskani verziji in kateri ne. Vsi prispeli prispevki pa bodo objavljeni na spletnem portalu <http://www.mojaobcina.si/kanal-ob-soci>.

Rešeno nagradno križanko pošljite na naslov **Občina Kanal, Trg svobode 23, 5213 Kanal** ali po e-pošti na naslov mostkanal@gmail.com s pripisom "nagradna križanka", napišite tudi svoje ime, priimek in naslov.

Imena nagrajencev bodo objavljena na spletnem portalu www.mojaobcina.si/kanal-ob-soci in v naslednji številki glasila Most.

Uredništvo

Občino obiskal minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič

V okviru obiska Vlade RS v Goriški regiji je občino Kanal ob Soči obiskal minister za infrastrukturo dr. **Peter Gašperšič**. Minister je predstavil dejavnosti s strani države ter si ogledal obnovljeni most čez Sočo v Plavah. Promet čez most je sedaj sproščen. Uradno odprtje mostu bo v mesecu aprilu, ko se bodo končala vsa gradbena dela.

Od leve proti desni: župan Andrej Maffi, minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič in direktor Cestnega podjetja Nova Gorica Kristjan Mugerli. Foto: arhiv Občine Kanal ob Soči

Spoštovane občanke!

Ob dnevu žena in materinskem dnevu vam iskreno čestitam in vam želim, da bi bile čez vse leto deležne spoštovanja in razumevanja.

Andrej Maffi, župan

Čas za vgradnjo obračunskih vodomeroev smo podaljšali do 30. 6. 2017

Po navedenem datumu podaljševanje ne bo več mogoče, zato vsem lastnikom vodovodnih priključkov svetujemo, da čim prej začnejo urejati vodomerni jašek. Če že imajo vodomerni jašek, ki ustreza vsem merilom, jim Občina Kanal ob Soči brezplačno vgradi obračunski vodomerni jašek. Vsem, ki pa vodomernega jaška še nimajo, predlagamo, da se obrnejo na Režijski obrat Občine Kanal ob Soči in v dogovoru s pooblaščenim delavcem določijo najustreznejšo lokacijo in dimenzije vodomernega jaška.

Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12 in št. 109/12) namreč v 3. točki 18. člena določa: "Če se poraba pitne vode ne ugotavlja z obračunskim vodomernom, se vodarina obračuna glede na zmogljivost priključka, določeno s premerom priključka, ob upoštevanju normirane porabe pitne vode, ki znaša 1,2 m³ na dan za vodomerni s faktorjem omrežnine 1." (Premer vodomera DN 20.) Na osnovi uredbe in v skladu s 50. členom Odloka o oskrbi s pitno vodo v občini Kanal ob Soči (Uradni list RS, št. 41/2014 in št. 42/2016) so ga uporabniki, ki so priključeni na javni vodovod in še nimajo vgrajenega obračunskega vodomera za merjenje dobave pitne vode, dolžni namestiti do 1. 1. 2017 (podaljšani rok do 30. 6. 2017). To pome-

ni, da bo uporabnik, ki se mu je do zdaj obračunavala poraba pitne vode po pavšalu (4,5 m³ na osebo na mesec), po 30. 6. 2017 mesečno, ne glede na število članov v gospodinjstvu, plačeval pavšal za 36 m³ vode mesečno.

Nekateri uporabniki imajo na svojih vodovodnih priključkih že urejene vodomerni jaške, vodarina pa se jim obračunava po pavšalu. Vse te vladno prosimo, da se čim prej javijo, zato da se jim vgradi ustrezen vodomerni jašek. Vodomere občina vgrajuje brezplačno.

Drugim uporabnikom pa svetujemo, da čim prej začnejo urejati vodomerni jaške. Obrnite se na Režijski obrat Občine Kanal ob Soči, da bo vodomerni jašek na najustreznejši lokaciji, tako da je v vsakem trenutku neovirano dostopen upravljavcu vodovoda.

Za dodatne informacije, informacije o obstoječih jaških ter druga vprašanja se lahko obrnete na režijski obrat preko elektronske pošte:

vinko.medvescek@obcina-kanal.si ali petra.suligoj@obcina-kanal.si oziroma na telefonski številki (05) 398 12 08 in (05) 398 12 27.

Režijski obrat

OBČINA
KANAL OB SOČI

Izvor in uporaba imena Kanal ob Soči skozi zgodovino

Beseda "kanal", ki pomeni dobesedno kanal oz. jarek, se je v srednjem veku pogosto uporabljala za poimenovanje dolin rek, ki so se iz gora odpirale proti ravninam na jugu, npr. dolina Bele (Fella), ki se še danes imenuje Kanalska dolina oz. Železni kanal/dolina (it. *Canale del Ferro*, nem. *Ferro-Kanal*).

Na ozemlju Goriške grofije najdemo v srednjeveški topografiji omenjene "kanale Soče" (*canale Isontii*), "kanale Idrije" (*canali Judri*) in "kanale Tolminke/Tolmina" (*canales Tulmini*). S tem poimenovanjem so mišljeni kraji, ki leže v kanalih omenjenih vodotokov, pa tudi kraji v bližini pomembnejšega naselja, kot npr. "Ročinjski kanal oz. dolina" (*canalis Runzinae/Runzzianae*) in že prej omenjeni "tolminski kanali". Ker je bil Ročinj najverjetneje v visokem srednjem veku vsaj na začetku pomembnejši od današnjega Kanala, se je celotna dolina najprej imenovala po tem naselju. Po sredini 12. stoletja pa so bili kraji Avče, Logi, Bodrež, Kanal, Morsko, Greben, Deskle, Sv. Jakob, Rodež in Prilesje označeni kot naselja v "kanalu Soče" (in *Canale Isontii*). Poimenovanje *canale Isontii* v tistem času tako ni zajemalo le današnjega naselja Kanal, ampak se je nanašalo na celotno dolino Soče med Tolminsko in Goriško. V 13. stoletju se je zaradi pomembnosti lege kraja označba Kanal ob Soči prenesla le na eno naselje.

Leta 1264 sta po kraju v kanalu Soče označena dva gradova kot *utrumque castrum de Canali Isontii*. Neki drugi vir iz istega leta pa navaja, da morata biti porušena oba goriška gradova v *canale Isontii*. Leta 1295 se omenja Gotfred de *Canalibus Lysoncii*, naslednje leto vikar v "soškem"

Kanalu *vicarius de Canali Isoncii*, med letoma 1304 in 1334 pa *Nicolai de Canale Isoncii*. Leta 1336 najdemo omenjen kanal Soče pri dvoru svete Marije (in *Canali Isontii prope curtinam sancte Marie*), kar se brez dvoma nanaša na današnji kraj Kanal. Nazadnje naletimo na omembo Kanala ob Soči leta 1361 v besedni zvezi *de Canali Usoncii*, istočasno pa tudi na omembo Kanala ob mostu in *dem Canol pey der Pruchkn*.

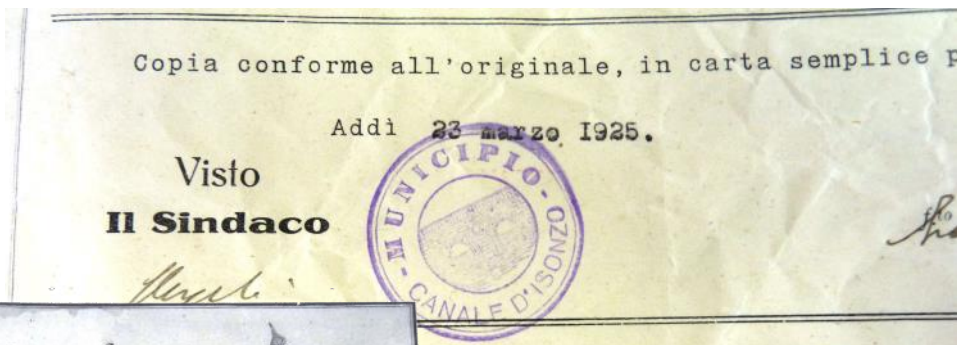
Kasneje se pridevek "soški" izgubi. Stari zapiski govorijo o posestvu v Kanalu im *Kanal* (1370), ki ga zgodovinar Milko Kos opredeli kot kraj "Kanal ob Soči ali pa dolina (kanal) ob Soči, kjer so imeli Rihemberški posest". Tudi kasneje najdemo v virih le omembo Kanala, npr. *de Canale* (1372), *awz dem Kanol* (1398), *in dem Kanol* (1399) itd. Med temi poimenovanji pa je še vedno živo tudi pridajanje pridevnika "ročinjski", npr. *Canalis Runcinae* (1495), z namenom, da bi se razločevalo med različnimi Kanali.

PANG 37 - Občina Kanal, 1888-1947, t. e. 1, a. e. 1, Zapisnik javne starešinske seje v Kanalu, 21. 6. 1900

Kanalsko gospostvo se v urbarju iz leta 1634 omenja le kot *signoria di Canale*, prav tako ga navajata Terezijanski (1751) in Jožefinski kataster (1789-1790): *Signoria di Canale*, Franciscejski (ok. 1821) omenja Občino Kanal kot *Gemeinde Canale*, v času francoske vlade pa je obstajala merija Kanal *Mairie de Canal*, leta 1849 se pod avstrijsko vlado ustanovi Občina Kanal.

Tudi v cerkvenem oziru ni bilo nič drugega, uradno je bila župnija vedno poimenovana le po kraju Kanal. Zato pa so toliko zanimivejše upodobitve kraja iz časa pred, med in po 1. svetovni vojni, npr.

PANG 37 Občina Kanal, 1888-1947, t. e. 15, a. e. 19/2, Zapisniki sej občinskega sveta, 1925 (pečat občine Kanal ob Soči)

Il >piano< della parrocchia di Canale d'Isonzo, in un disegno, anonimo e senza data, (zemljevid župnije Kanala ob Soči, risba neznanega avtorja, najverjetneje iz konca 18. stol.), povzeto po: Lago, Rossit, *Theatrum Fori Julii*, zv. 2 (Trieste, 1988), str. 167

razglednice oz. fotografije z napisom Kanal ob Soči/*Canale am Isonzo* ipd.

Celoten fond Občine Kanal, ki ga hrani Pokrajinski arhiv v Novi Gorici in zaobjema obdobje med letoma 1888 in 1947, do leta 1923 kraja Kanal uradno ne navaja kot Kanal ob Soči. Šele ko je bil Kanal priključen Kraljevini Italiji, je ta 29. marca 1923 izdala uradno listino, ki je kraj Kanal preimenovala v *Canale d'Isonzo*. Najbrž je do tega preimenovanja prišlo zaradi velikega števila krajev znotraj Kraljevine Italije, katerih ime je sestavljeno iz besede Kanal; v dekretu je namreč omenjen še en Kanal, in sicer *Canale san Bovo*. Kljub temu se je v neuradnih dokumentih še vedno navajalo poenostavljeno obliko

Kanal oz. *Canale*, čeprav se je novo poimenovanje prijelo tudi med Slovenci; zanimiva je namreč naslovna stran *Ilustriranega Slovenca* iz leta 1927 z veduto kraja in pripisom Kanal ob Soči.

Tudi po 2. svetovni vojni se je ime Kanal ob Soči ohranilo, npr. leta 1946 ga še vedno najdemo v glavi uradnega občinskega dopisa kot *Comune di Canale d'Isonzo*.

Občina Kanal ob Soči. Leto kasneje je bil celo ustanovljen Krajevni ljudski odbor Kanal ob Soči, vendar pa moramo vzeti v zakup, da so bila takratna poimenovanja le začasna, in tako se je odbor že naslednje leto preimenoval v Krajevni ljudski odbor Kanal.

Leta 1952 so kot upravne enote ponovno zaživele občine, od takrat dalje se na-

vaja Občina Kanal, ki je leta 1961 prenehala obstajati. Njeno ozemlje se je pripojilo Občini Nova Gorica.

Pa vendar je bilo tudi v povojnem obdobju še vedno živo poimenovanje Kanal ob Soči, npr. leta 1956 v članku **Karoline Leban** *V Kanal ob Soči so pripeljali tri sirote ...*, ki je bil objavljen v *Tovarišu*, in v znani pesmi **Ludvika Zorzuta** iz leta 1958, ki jo je objavil v *Turističnem vestniku*. Tudi goriški zgodovinar dr. **Branko Marušič** je leta 1967 napisal članek *Pred sto leti je bila ustanovljena Slovenska čitalnica v Kanalu ob Soči*, ki je izšel v *Primorskem dnevniku*, **Niko Lapajne** in **Peter Grum** pa članek *Sto Kanalcov za stoletnico*, ki je izšel istega leta v *Tovarišu* in enakovredno navaja kraj kot Kanal in Kanal ob Soči.

Ponovno pa so stari toponimi obudili leta 1994, ko se je ozemlje ob spodnjem toku reke Soče odcepilo od Občine Nova Gorica in tvorilo novo Občino Kanal ob Soči. To poimenovanje je pravzaprav tudi najbližje prvotnemu poimenovanju, saj je pojem tudi takrat zajemal celotno območje ob kanalu reke Soče, poleg tega pa so se s takim poimenovanjem elegantno izognili marsikateremu nesporazumu in dvomnosti glede toponima Kanal.

Doc. dr. Tanja Martelanc

Trg v Kanalu ob Soči pred prvo svetovno vojno, povzeto po: Kanal ob Soči, zbirka Berila, zv. 6 (Kromberk, 2006), str. 24

NOVI CELERIO MAJHEN, PROSTOREN

že za 8.590 eur

Kombinirana poraba in izpusti CO₂: 4,3 l/100 km in 99 g/km, emisijska stopnja EURO 6W, specifična emisija dušikovih oksidov (NOx): 0,0102 g/km. Ogjikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno rjovšanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov. Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ iz novih osebnih vozil najdete v Priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite pri pooblaščenem partnerju SUZUKI in na spletni strani www.suzuki.si. Slike so simbolične.

SUZUKI VITARA 1.6 VVT COMFORT

že za 14.500 EUR.

Kombinirana poraba goriva in izpusti CO₂: 4,8 - 5,7 l/100 km in 106 - 131 g/km, emisijska stopnja: Euro6, specifična emisija dušikovih oksidov (NOx): 0,0073 - 0,0558 g/km, trdi delci: 0,00129 g/km, število delcev: 3,16 E11/km. Ogjikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov. Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ iz novih osebnih vozil najdete v Priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite pri pooblaščenem SUZUKI partnerju in na spletni strani www.suzuki.si. Slike so simbolične. Naročnik: Magyar Suzuki Zrt., Podružnica v Sloveniji.

Odravimo svojo kulturo

Kaj NE sodi v kanalizacijo. Odravimo svojo kulturo. Občane prosimo, da z odgovornim ravnanjem vsi skupaj prispevamo k boljšemu delovanju kanalizacijskega sistema v smislu pretočnosti, pojava glodavcev, zmanjšanja smradu ter posledično k zmanjšanju stroškov vzdrževanja.

Trdi predmeti ovirajo delovanje čistilnih naprav in kanalizacijskih sistemov (zastoji črpališč, mašenje cevovodov, zatikanje grabelj, blokada delovanja mehanskega čiščenja, usedanje v bioloških reaktorjih in mašenje prezračevalnega sistema). Posredno ogrožamo tako svoje zdravje kot zdravje drugih, predvsem delavcev, ki skrbijo za nemoteno delovanje sistema in morajo odstraniti vse nepravilno odložene odpadke. Odpadki, ki NE sodijo v kanalizacijo (jaške, odtoke, straniščne školjke), so:

- Ostanke izdelkov za osebno higieno in zaščito, kot so različni vlažilni robčki, higienski vložki, robčki za nego dojenčka, vatirane palčke in tamponi, saj so narejeni iz materialov, ki ne razpadejo v vodi in zato povzročajo zamašitev in poškodbe črpalk.
- Odpadna olja, naftni derivati in maščobe, ker se ne razgradijo in povzročajo motnje v delovanju čistilne naprave.

- Gradbeni odpadki, kot so malta, cement, ostanki opaznih elementov in ostanki beljenj, ker povzročajo zamašitve kanalov in zmanjšujejo njihovo pretočnost.
- Barve, topila, dezinfekcijska sredstva, fitofarmacevtska sredstva in zdravila, ker vsebujejo težko razgradljive in strupene snovi, ki povzročajo motnje ali celo prekinitev delovanja biološkega dela čistilne naprave in zastrupitev živih organizmov v odvodnikih.
- Trdni odpadki, kot so nogavice, kosi tekstila, čistilna volna, drobni plastični predmeti, papir in embalaža, ker preprečujejo prevodnost kanalov in povzročajo mehanske poškodbe črpališč.
- Organski odpadki, kot so ostanki hrane, pokošena trava, listje in plevel z vrta, ker preprečujejo prevodnost kanalov, so hrana glodavcem in njihovo razkrajanje lahko povzroča neprijetne vonjave.

- Vsebine grezničnih jam, ker povečujejo obremenitev odpadne vode in količino usedlin, ki pospešujejo gnitje in neprijetne vonjave.
- Uporabljeni sanitetni materiali, kot so povoji, obliži in različne gaze, ki prav tako povzročajo zamašitve in poškodbe črpalk.

Režijski obrat

ALI STE VEDELI?

- Podgane imajo zaradi odlaganja ostankov hrane v odtokih idealne pogoje za življenje v kanalizaciji, ker se zaradi hrane ne dotikajo strupenih vab. Podgana je odlična plavalka in plezalka in lahko zleze v najvišja nadstropja objektov.
- Uporabnik interne kanalizacije je materialno odgovoren za škodo, ki nastane na napravah in objektih javne kanalizacije zaradi malomarnega vzdrževanja kanalizacijskega priključka oz. nastalo zaradi odvajanja s predpisi prepovedanih snovi v javno kanalizacijo.

Posledice neodgovornega ravnanja – odlaganja odpadkov, ki ne sodijo v kanalizacijo.
Foto: arhiv Občine Kanal ob Soči

Pojasnilo župana na izziv z okrogle mize v Desklah Iz težke preteklosti v kakšno prihodnost

Župan je na 2. redni seji dne 29. januarja 2015 odgovoril na vprašanje svetnika glede problematike Salonita in vsebine soglasij, ki jih je podpisal.

"Glede Salonita je povedal, da je v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja za posege, ki so bili občinskemu svetu prejšnjega sestava prvič predstavljeni 15. aprila 2014, ko jim je bila predstavljena naložba v linijo za proizvodnjo klinkerja oziroma naprave za izločanje kloridov in za postavitve skladišča in transporta za sekundarne energente. Tudi glede sprejetja sprememb in dopolnitev OPN-ja so bili seznanjeni, da se Salonitu mudi zaradi pridobitve gradbene-

ga dovoljenja za oba nameravana posega. Takrat jim je bilo drugič razloženo, kaj bodo delali. Tretjič sta bili novoizvoljenim svetnikom na obisku v Salonitu naložbi ponovno predstavljeni. Poudaril je, da župan ni izdal soglasja za kurjenje komunalnih odpadkov, prvič, ker to ni v njegovi kompetenci, in drugič, ker se komunalnih odpadkov ne sežiga. Prispevek Radia Koper je bil torej zelo netočen. Izdani sta bili namreč soglasji, da se občina strinja s pridobitvijo gradbenih dovo-

ljenj za posega, ki sta bila občinskemu svetu predstavljena trikrat. Njegovo osebno mnenje je, da je linija za proizvodnjo klinkerja in izločanja kloridov zanj ekološka investicija, ki je občanom v prid, saj se na ta način izločajo kloridi. Prav tako se strinja s pridobitvijo gradbenega dovoljenja za skladiščenje sekundarnih energentov. Zdi se mu boljše, da so skladiščeni in so v zaprtem prostoru in so na ta način tudi požarno bolj varni."

Zapisnik 2. redne seje si lahko v celoti ogledate na <http://www.obcinakanal.si/gids/sporocilo/2015032013305952/>.

Sofinanciranje programov socialnega in zdravstvenega varstva

Med pomembnimi nalogami lokalne skupnosti in države je zagotavljanje takšnih razmer oz. pogojev, ki bodo posameznikom v povezavi z drugimi v družinskem, delovnem in bivalnem okolju omogočali ustvarjalno sodelovanje in uresničevanje razvojnih možnosti, da bodo s svojo dejavnostjo dosegali tako raven socialnega blagostanja, ki bo primerljiva z drugimi v okolju in ki bo ustrezala merilom človeškega dostojanstva.

Socialno varstvo zajema programe na področju urejanja sistema socialnega varstva ter programe pomoči, ki so namenjeni varstvu naslednjih skupin prebivalstva: družin, starejših občanov in invalidov,

najrevnejših slojev prebivalstva, telesno in duševno prizadetih oseb in zasvojenih oseb. Področje zdravstvenega varstva, ki ga sofinancira občina, zajema določene programe na področju primarnega in bol-

nišničnega zdravstva ter na področju lekarniške dejavnosti, preventivne programe zdravstvenega varstva in druge programe na področju zdravstva.

Klara Golja

OBČINA
KANAL OB SOČI

V naslednji preglednici so prikazani programi, ki jih Občina Kanal ob Soči sofinancira na področju socialnega in zdravstvenega varstva.

SOCIALNO VARSTVO (SKUPAJ v EUR)		593.723,99
VARSTVO OTROK IN DRUŽINE	Pomoč staršem ob rojstvu otrok	18.000,00
IZVAJANJE PROGRAMOV SOCIALNEGA VARSTVA		575.723,99
Dejavnost centrov za socialno delo		3.500,00
Socialna oskrba na domu (Pomoč na domu)		40.521,99
Socialno varstvo invalidov		64.260,00
	Dejavnost posebnih socialnih zavodov	54.000,00
	Družinski pomočnik	10.260,00
Socialno varstvo starejših		401.942,00
	Dejavnost splošnih socialnih zavodov	105.000,00
	Center za starejše v občini Kanal ob Soči	296.942,00
Socialno varstvo materialno ogroženih		38.000,00
	Enkratne denarne pomoči zaradi materialne ogroženosti	25.000,00
	Pomoč pri uporabi stanovanja	10.000,00
	Pomoč pri plačilu pogrebnih stroškov	3.000,00
Socialno varstvo drugih ranljivih skupin		27.500,00
	Sofinanciranje društev s področja socialnega varstva	24.000,00
	Sofinanciranje Rdečega križa Nova Gorica	3.500,00
ZDRAVSTVENO VARSTVO (SKUPAJ v EUR)		67.794,17
Preventivni programi zdravstvenega varstva		9.042,19
	Program "Več zdravja v občini Kanal ob Soči" v izvedbi NIJZ, OE Nova Gorica	4.000,00
	Ambulanta za zdravljenje odvisnosti	842,19
	Društvo OZA	4.200,00
Sofinanciranje delovanja območnega odbora Hospic		1.646,98
Nakup in vzdrževanje defibrilatorjev		800,00
Drugi programi na področju zdravstva (SKUPAJ v EUR)		56.305,00
Nujno zdravstveno varstvo		
	Prispevek za zdravstvene storitve za nezavarovane osebe	46.305,00
	Mrliškoogledna služba	10.000,00

Občina Kanal ob Soči na sejmu Expomego v Gorici

Občina Kanal ob Soči je med 16. in 19. februarjem 2017 sodelovala na sejmu Expomego v Gorici (Italija), na katerem so se predstavili tudi ponudniki iz občine Kanal ob Soči: **Čebelarstvo Gerbec** iz Ajbe (med), **Ivana Beridan** iz Seniškega Brega (suhomesnati izdelki), **Čebelarstvo Žnidarčič** iz Ajbe (med), **Alenka Gololičič** – Galnatural iz Kanala (izdelki iz keramike, piščal kabrca, marmelade).

Ponudniki so se predstavili skupaj s ponudniki iz Zgornjega Posočja pod skupnim imenom Dolina Soče.

Na sejmu je letos sodelovalo več kot 85 slovenskih razstavljalcev s področja obrti in podjetništva ter gostinstva, turizma in športa.

Nika Testen, TIC Kanal

expo{me}go

...pravi sejem zame...

Sejemsko razstavišče
GORICA
(Italija)
16. - 19. februar 2017

Fotografiji: Silvia Rozman Gerbec

Javni sklad malega gospodarstva Goriške (JSMGG) obvešča, da je v teku JAVNI RAZPIS NEPOSREDNIH DOLGOROČNIH INVESTICIJSKIH POSOJIL ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA GOSPODARSTVA.

1. PREDMET RAZPISA

Posojila so namenjena:

- Mikro, malim in srednjim podjetjem s sedežem na področju območju občin ustanoviteljic JSMGG.
- Ustrezajo podjetja, ki imajo 1-250 zaposlenih, letni promet manjši ali enak 50 mio EUR in/ali bilančno vsoto, ki ne presega 43 mio EUR.

2. NAMEN RAZPISA

Namen javnega razpisa je spodbujanje:

- projektov, ki omogočajo ohranjanje obstoječih delovnih mest in odpiranje novih,
- projektov, s katerimi bodo podjetja izboljšala tržni položaj, prodrla na nove trge, razširila ali obnovila tekočo dejavnost.

Posojila se dodeljujejo za:

- materialne in nematerialne investicije kot so nakup opreme, gradnjo in/ali nakup poslovnega prostora, nakup patentov, licenc, in nepatentiranega tehničnega znanja ter
- pokrivanje stroškov za obratna sredstva, ki so v neposredni povezavi z navedenimi investicijami.

Lastna udeležba posojilojemalca mora znašati vsaj 25% celotne investicije!

Upoštevajo se vsi upravičeni stroški, nastali od 16.6.2016. Rok za zaključek investicije odvisen od narave projekta in se določi v posojilni pogodbi. Okvirno znaša 3-6 mesecev.

3. ZNESKI POSOJIL IN ODPLAČILNA DOBA

Za obstoječa podjetja - podjetja, ki so registrirana več kot 18 mesecev - nudimo posojila z odplačilno dobo 6 let oz. 9 let (z vštetim 1 leto moratorija). Zneski zaprosenih posojil lahko znašajo od 4.000 EUR do 100.000 EUR.

Podjetja s statusom začetnika - podjetja, ki niso registrirana več kot 18 mesecev - lahko zaprosijo za posojila od 4.000 do 20.000 EUR. Odplačilna doba znaša 6 let (z vključenim 1 letom moratorija).

Letna obrestna mera je za obe skupini podjetij 0%.

Skupna višina razpisanih sredstev je 1.000.000 EUR.

Prijavni roki: 10. 03. 2017, 15. 5. 2017 in 31. 8. 2017 oz. do porabe sredstev.

Več informacij na spletni strani <http://www.jsmg-goriska.com/razpisi.html> ali na telefonski številki 05/ 335 01 73.

JAVNI SKLAD MALEGA
GOSPODARSTVA GORIŠKE

Anton Nanut (1932–2017)

Na kanalskem pokopališču smo se 15. januarja poslovili od maestra **Antona Nanuta**. Gospod župan in drugi govorci so poudarjali uspehe in zasluge velikega dirigenta, ki je zaslovel doma in po svetu. V naslednjih dneh pa je bilo veliko povedanega in napisanega tudi v medijih, nacionalna televizija pa je predvajala dokumentarni film o življenju in delu našega rojaka. Namen pričujočega zapisa pa je predvsem obuditi delček mojih spominov na Tončeta v otroških in mladih letih.

Nanutovi so pred in med vojno stanovali na Brajdi, v hiši med Štormanovo in Kovachevo hišo, zdaj je to Staničeva ulica št. 14, kjer so imeli trgovino z živili in galanterijo. To dejavnost so nadaljevali tudi v času zavezniške vojaške uprave, do septembra 1947. Oče **Kazimir**, mama **Marija** in otroci **Tonče**, **Kazimira**, **Joško** in **Dominka** (sin **Klemen** se je rodil po vojni) so bili vsi navdahnjeni z glasbo. Doma so imeli klavir in nekaj drugih instrumentov. Iz Nanutove hiše je vedno odmevala glasba in predvsem po vojni je bila vsa družina močno prisotna v živahnem kulturnem življenju Kanala.

Moj prvi spomin na Tončeta sega v leto 1942, ko smo hodili v italijansko osnovno šolo. Bil je med najbolj postavnimi učenci, toda zapomnil sem si ga zato, ker je imel za učiteljico, ki je nismo marali, poseben šaljiv vzdevek.

Leta 1943 je fašistična oblast očeta **Kazimirja** zaprla, po kapitulaciji Italije pa so ga Nemci odpeljali v koncentracijsko taborišče in Kanal je ostal brez cerkvenega organista. Toda zgodil se je tako rekoč čudež, komaj 11-letni Tonče je nadomestil očeta! Takrat se je o tem veliko govorilo! Osebno mislim, da je bil to velik prelom v njegovem življenju.

Po končani vojni je Tonče ustanovil in vodil tamburaški zbor, kjer sem igral tudi sam. Nikdar pa ne bom pozabil, kako je Tonče na moje prigovarjanje zaigral na orgle v kanalski cerkvi **Mozartov Turški marš** in kako mu je to dobrohotno toleriral legendarni kanalski dekan **Ivan Semič**.

Na vsakoletnih **Kogojevih dnevih** v Kanalu sva vedno obujala spomine na otroška leta med vojno in po njej in vsakokrat je obnavljal zgodbo, kako je ob koncu vojne izmaknil vojaško puško in jo spretno skril.

Bila sva prijatelja in ob mojem odhodu k vojakom leta 1956 mi je igral na harmoniko. Dogodek je ovekovečil s fotoaparatom najin žal že pokojni skupni prijatelj **Darko Garlatti**.

Maestro Anton Nanut je po mojem trdnem prepričanju največji Kanalec vseh časov in Kanalci smo dolžni trajno zaznamovati njegovo umetniško veličino!

Ivo Hvalica

Jožetu v slovo

Sredi decembra lani nas je po kratki, a zelo hudi boleznini zapustil **Jože Velušček**, dolgoletni predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kanal.

Rodil se je leta 1949 v Plavah. Po končanem šolanju za električarja se je zaposlil v podjetju Salonit Anhovo. Tam je delal vse do upokojitve. V domačem kraju si je ustvaril dom in družino. Po odsluženem vojaškem roku se je vključil v Teritorialno obrambo Republike Slo-

venije, ki se je v tistem času šele oblikovala. Ko je junija 1991 prišlo do agresije jugoslovanske vojske na našo novoustanovljeno državo, je bila enota, v kateri je bil tudi Jože, že naslednji dan vpoklicana. Bili so eni redkih, ki so imeli skrito orožje in so bili pripravljeni na obrambo države. Na srečo se je vojna na našem območju končala brez žrtev.

Po teh dogodkih je bilo v Sloveniji ustanovljeno Združenje veteranov vojne za Slovenijo, v občini Kanal ob Soči pa Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Kanal. Jože Velušček je bil na ustanovnem občnem zboru izvoljen za predsednika in združenje je uspešno vodil vse do prezgodnje smrti, kar potrjujejo številna prejeta odlikovanja in priznanja. Štiri leta je bil tudi predsednik Pokrajinskega odbora za severno Primorsko in član predsedstva Zveze veteranov vojne za Slovenijo.

Uspešna so bila tudi njegova prizadevanja za pridobitev in obnovo nekdanje obmejne stražnice na Kambreškem. Julija 2002 je Združenje veteranov vojne za Slovenijo Kanal od Ministrstva za obrambo RS pridobilo pravico do upravljanja tega objekta. S pomočjo pokroviteljev in velikega števila ur prostovoljnega dela, pri katerem je bil Jože vedno zraven, je zrasel veteranski dom.

V vseh letih predsedovanja je Jože navezal številne stike z veteranskimi organizacijami in društvi. Sodelovanje je segalo tudi čez mejo v Avstrijo (Beljak, Celovec, Salzburg) in Italijo (Noventa di Piave, Spilimbergo, Percoto). Bil je soorganizator proslav, ki jih je veteransko združenje vsako leto pripravilo v počastitev dneva samostojnosti, sodeloval je pri vsakoletni maši za domovino na Sveti gori in še bi lahko naštevali. V pogovoru je rad povedal, da svojo veteransko obleko s ponosom obleče skoraj vsak teden in da se z veseljem odziva na vabila na različne slovesnosti.

Slovo od Jožeta je bilo ganljivo. Veteranskega pogreba so se udeležili člani združenj z vse Primorske in iz sosednje Italije. Da je bil med ljudmi priljubljen in spoštovan, je potrdila tudi množica, ki se je udeležila slovesa.

Počivaj v miru.

Valter Valentinič,
Območno združenje veteranov
vojne za Slovenijo Kanal

Predstavitev društvenega življenja na Kanalskem

Našo lokalno zgodovino je s svojo magistrsko nalogo obogatil mladi zgodovinar Robert Devetak. Svojo raziskavo je naslovil *Društveno življenje na Kanalskem v času Avstro-Ogrske*. Uvodno besedo je delu napisala urednica mag. Darja Skrt in ga poimenovala "prva monografska študija tega območja". Skupaj z mladim avtorjem sta delo predstavila 22. 12. 2016 domačinom v Gostišču Križnič v Kanalu in 10. 2. 2017 Ročinjem v Domu Valentina Staniča.

Robert Devetak je proučeval svoj domači kraj že v diplomski nalogi, v magistrski pa se je osredotočil na prikaz društvenega življenja v obdobju 2. polovice 19. stoletja in na začetku 20. stoletja v nekdanjem sodnem okraju Kanal. V prvem delu knjige so predstavljeni gospodarske razmere v okraju in vpliv gospodarskih društev na razvoj in tehnološke spremembe, v drugem pa kulturna, narodnoobrambna in politična društva, katerih namen je bil vplivati na narodno zavest prebivalcev in na podporo političnim strankam. Besedilo so dodali slike, preglednice in grafi, ki nam nazorno pokažejo življenje na Kanalskem v tem času.

Na gospodarskem področju je avtor kot najpomembnejše društvo za kanalski okraj označil sadjarsko in vinogradniško društvo. Gospodarstvo je bilo lokalno usmerjeno in slabo razvito. Prometne povezave so potekale zgolj po dolini, tako je bil kanalski okraj ob koncu 19. stoletja eden slabše razvitih predelov Goriške. Avtor ugotavlja, da prebivalci sami niso pokazali dovolj interesa, znanja in pripravljenosti za sodelovanje, zato so nekatera gospodarska društva živodarila in propadla.

V 60. letih 19. stoletja je imel Kanal velik delež italijanskega (furlanskega) in nemškega prebivalstva, ki sta imeli v kraju vodilno vlogo. Leta 1867 je bila ustanovljena v Kanalu čitalnica, katere glavni namen

je bila krepitev slovenske narodne zavesti. Organizirala je številne prireditve in pripomogla k prepoznavnosti kraja. Letos bomo torej praznovali 150-letnico njene ustanovitve. Društveno življenje se je po treh desetletjih širilo tudi v druge kraje, najprej v Ročinj. V obdobju med letoma 1867 in 1914 je v kanalskem okraju delovalo več kot 50 različnih društev.

Pa še nekaj zanimivosti iz raziskave:

- * Leta 1900 je bilo v okraju Kanal 7527 govejih živali, 83 konjev, 2097 ovac in 1786 prašičev.
- * Leta 1900 je v občini Ajba živelo 1368 prebivalcev, v Anhovem 1854, v Desklah 965, v Kanalu 1982, v občini Ročinj 822, v občini Kal pa kar 2707.
- * Leta 1865 se je v ročinjskem okraju od 224 otrok šolalo le 70 (31 %).
- * Zaradi slabih prometnih povezav je v višje predele le počasi prihajal gospodarski napredek. Prebivalci Banjšic so morda zato prihod balona leta 1885 označili za konec sveta.
- * Leta 1890 je sadjarsko in vinarsko društvo za kanalski okraj prejelo na goriški razstavi sadja srebrno svetinjo (medaljo) in več denarnih nagrad. Zapisali so, "da je kanalski okraj eminentna sadnorodna pokrajina, kjer uspevajo najplemenitejše sadne vrste".

Irena Hočevnar Križnič

Aktivni deskljanski upokoјenci in osnovnošolci v simbiozi

Deskljanski upokoјenci in naši učenci se veliko družijo. Včasih gredo skupaj na pohod, izdelujejo različne okraske, neprecenljiva je pomoč upokoјenk pri peki prazničnega in običajnega peciva.

Tokrat so naše prvošolce povabili na delavnico izdelovanja lutk iz koruznega ličja. Otroci so se z veseljem odzvali vabilu in skupaj z obema učiteljicama v torek, 8. novembra, obiskali medgeneracijski center. Tam so jih pričakale upokoјenke, ki so že pripravile vse potrebno za likovno delavnico in se skupaj z otroki lotile dela. Po dveh urah so nastali lepi izdelki, ki so jih učenci z veseljem odnesli domov.

Nobeno medgeneracijsko druženje se ne zaključi brez krajšega nastopa otrok. Učenci so se predstavili z nekaj pesmicami, skupaj z upokoјenkami pa so tudi zaplesali. Razšli so se z obljubo, da se še snidejo in preživijo kako urico skupaj.

Foto: Simon Prinčič

Zgodbe, ki jih piše življenje

Zgodbe, ki jih pripovedujejo starši, otroci vedno z zanimanjem poslušajo, redko pa od teh pripovedovanj ostane kaj več kot zgolj bežen spomin. **Franc** in **Zoran Jerončič** dokazujeta, da lahko iz zanimivih nedeljskih pripovedovanj nastane tudi nekaj čudovitega, večnega. In tako sta nastali kar dve knjigi. Pri Jerončičevih doma se je namreč vedno na veliko pripovedovalo. Odličen spomin očeta Franca in

zvedavost sina Zorana sta botrovala k zapisu več kot šestdesetih zgodb s Kolo vrata.

Prva knjiga *Življenje na Kanalskem Kolo vratu* je med ljudmi naletela na izjemno zanimanje. Natisnjenih je bilo 700 izvodov, od katerih so skoraj vsi pošli. Izjemnemu uspehu prve knjige je čez nekaj let sledila druga knjiga z naslovom *Bratje Slovani*.

V knjigi opisujeta zgodbe mnogih Slovencev, ki so bili vpoklicani v avstro-ogrsko vojsko, se bojevali na vzhodni fronti in bili kasneje ujetniki v taborišču v Sibiriji. Med drugim knjiga opisuje tudi zgodbe iz druge svetovne vojne, ko so ruski borci priskočili na pomoč slovenskim partizanom. Prav iz tu izvira tudi naslov *Bratje Slovani*.

V zaključku knjige sta opisana Zoranov obisk Sibiri je in taborišče, kjer so bili

pred 100 leti mnogi Slovenci.

Obe knjigi opisujeta že skoraj pozabljene zgodbe Kanalskega Kolo vrata, ki bi sicer zbledele v pozabo. Knjigi pa poleg zgodb Kanalskega Kolo vrata lepo prikazujeta tudi čudovit in ploden odnos med očetom in sinom. Nekaj, kar v današnjem času nenehnega hitenja postaja prava redkost.

Maja Gerbec

V Pokrajinskem arhivu v Novi Gorici so postavili razstavo ob 70-letnici SOŠKIH ELEKTRARN NOVA GORICA

Letos mineva 70 let od podpisa Pariške mirovne pogodbe, s katero je bil del Primorske, ki je po prvi svetovni vojni spadal pod Italijo, priključen Jugoslaviji. S to pomembno prelomnico sovпада tudi ustanovitev gospodarske družbe Soške elektrarne Nova Gorica. Ob tej priložnosti so v Pokrajinskem arhivu Nova Gorica postavili razstavo *Soške elektrarne Nova gorica – 70 let*. Razstava je na ogled v predddverju stavbe Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici od 15. februarja do 15. maja 2017.

Za rojstni dan Soških elektrarn Nova Gorica velja 18. november 1947, dan, ko so upravljanje elektrarn na Soči in njenih pritokov prevzeli slovenski oziroma jugoslovanski strokovni delavci. Na območju Primorske je bilo takrat deset elektrarn s skupno instalirano močjo 52 MW, ki so jih večinoma v obdobju med obema vojnoma zgradile italijanske elektriške družbe. Posebej velja poudariti elektrarni Doblar in Plave, ki sta bili takrat največji in najmodernejši v Sloveniji, zgrajeni le malo pred začetkom druge svetovne vojne. Skupaj z malimi elektrarnami sta proizvedli kar 40 odstotkov celotne proizvodnje električne energije v Sloveniji. Sledila so leta vzdrževanja starih in gradnje novih objektov. Leta 1975 je začela obratovati hidroelektrarna Ajba, leta 1984 hidroelektrarna

Solkan, leta 1989 Zadlaščica. Ob koncu sedemdesetih let so se začele investicije v male elektrarne in do leta 2005 jih je bilo zgrajenih oziroma prenovljenih kar štirinajst (Knežke Ravne 1, Idrija - mesto, Pečnik, Marof, Cerčno, Trebuša, Blek, Jelenk, Mrzla Rupa, Planina, Bača, Knežke Ravne 2, Tolmin, Klavžarica). Leta 1996 se je podjetje lotilo zahtevne gradnje elektrarn Doblar 2 in Plave 2, ki sta začeli obratovati leta 2002, leta 2004 pa se je začela v Avčah graditi prva črpalna elektrarna v Sloveniji, ki je bila dokončana leta 2009. V sredini leta 2016 se je začela gradnja tretje male HE na vodotoku Kneža, MHE Kneže. Investicija bo zaključena v letu 2018.

Avtorica razstave je Aleksandra Pavšič Milost (Pokrajinski arhiv v Novi Gorici)

Skupina hse

Praznik Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle

Leto je naokoli in zopet je prišel čas, da nazdravimo ob prazniku Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle. V prijetni družbi in ob čudovito izvedenem programu, ki ga je kot vsako leto doslej pripravila Osnovna šola Deskle, smo se v petek, 10. februarja, spomnili na pretekle dogodke, ki so zaznamovali leto 2016. Prireditve so naslovili z verzom *Ti meni si predraga znanka ...* iz pesmi Soči, Gregorčičevo mojstrovino pa tako v sodelovanju z učenci OŠ Deskle, Glasbeno šolo Nova Gorica, Glasbeno šolo Ajdovščina in Plesno gledališkim društvom Primabalerina vpletli skozi celoten program.

Predsednik Sveta Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle **Bojan Stanič** in župan Občine Kanal ob Soči **Andrej Maffi** sta ob tej priložnosti vsem zbranim namenila nekaj besed o tem, kaj se je v preteklem letu dogajalo, ter optimistično napovedala prihodnje dogajanje v naši krajevni skupnosti. Njuna skupna rdeča nit nagovora krajanom je bila predvsem spodbuda k sodelovanju, oba namreč verjameta, da je ravno v slogi moč.

Predsednik Sveta KS Anhovo - Deskle je ob tej priložnosti podelil tudi priznanja. Letošnji prejemnik priznanja je **Henrik Valentinčič** iz Deskel, ki je prejel priznanje KS za vidne uspehe v streljanju z zračnim orožjem ter za prostovoljno in dobrodelno delovanje v okviru strelskega društva. S streljanjem z zračnim orožjem se je Henrik začel ukvarjati leta 1987, še vedno pa je pri tem zelo aktiven in v odlični kondiciji, saj tekmuje v državni ligi ter tudi drugače dejavno sodeluje v Strelski zvezi Slovenije in v Strelskem društvu Salonit

Anhovo. Med številnimi dosežki, ki jih je dosegel, je posebno ponosen na plaketo Strelske zveze Slovenije za uspešno delo v strelstvu in plaketo Olimpijskega komiteja Slovenije za prostovoljno delo v športu. Sam si želi, da bi se strelšče v Desklah obdržalo in da bi se za ta šport zanimalo več mladih. **Albert Lazar - Berto** iz Deskel je prejel priznanje za vse dosežke in uspehe ter zgledno udeleževanje na tekaških prireditvah. Berto je ponosen član Društva ljubiteljev teka Filipides. Od kar teče, se lahko pohvali s polno sobo pokalov, medalj in priznanj s tekaškega področja. Udeleževal se je vseh vrst tekov, trikrat gorskega maratona, vsako leto pa gre vsaj enkrat na Triglav. Njegova skromna želja je, da bi čim več mladih hodilo v hribe in se udeleževalo raznih pohodov in tekaških prireditev. Tretji prejemnik priznanja KS pa je **Dejan Valentinčič** iz Globnega, ki je prejel priznanje za dosedanje akademske dosežke in izda-

Predsednik Sveta Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle Bojan Stanič in župan Občine Kanal ob Soči Andrej Maffi verjameta, da je v slogi moč. Foto: Jernej Kravos

Letošnji nagrajenci. Foto: Jernej Kravos

jo knjig na področju manjšinskega prava ter za obetavno mlado osebnost v krajevni skupnosti. Dejan je eden vodilnih strokovnjakov na področju manjšinskih pravic za zamejce in Slovence po svetu. Njegova strokovnost je bila prepoznana tudi v tujini, predaval je na Harvardu, na univerzi Santa Clara v Kaliforniji in univerzi v Clevelandu. Obiskoval in preučeval je slovenske skupnosti v Italiji, Avstriji, Nemčiji, na Hrvaškem, Madžarskem, v ZDA in Kanadi. Trenutno je zaposlen kot mladi raziskovalec in predavatelj ustavnega prava na Fakulteti za uporabne družbene študije v Novi Gorici.

Komemoracijo ob dnevu spomina na padle krajanke pa so letos predstavniki krajevne organizacije ZB NOB izpeljali v ponedeljek, 13. februarja, izpred kulturnega doma v Desklah.

Tina Razboršek

18. Pokal Ročinja v veleslalomu

Na mrzel nedeljski dan, 19. februarja, je KS Ročinj - Doblar že tradicionalno na Soriški planini organizirala tekmovanje v veleslalomu za pokal Ročinja. Že osemnajstič zapored se je po dobro pripravljeni progi in ob podpori številnih navijačev spustilo kar 43 tekmovalk in tekmovalcev, ki so nastopali v različnih starostnih kategorijah. Najmlajši udeleženec tekmovanja je komaj dopolnil 4 leta, najstarejši pa jih bo naslednje leto dopolnil 70. Prvi trije v vsaki kategoriji so prejeli medalje in praktične nagrade. Letošnje tekmovanje je bilo zelo napeto, kajti po prvem teku so bili v generalni razvrstitvi kar trije tekmovalci in tekmovalka v razmiku sekunde, po drugi vožnji je tudi letos najboljši seštevke dveh voženj postavil **Matic Zimic**.

Po končanem tekmovanju je sledilo okrepčilo z enolončnico in pijačo.

Besedilo in fotografija: Simon Prinčič

Zimski nočni pohod ob Soči

Ob zimskem solsticiju, sončevem obratu, ko je sonce najnižje in sta pred nami začetek zime ter najdaljša noč, pomagajmo soncu, da ponovno začne daljšati dan.

Na ta dan smo taborniki odšli na 5. zimski nočni pohod, ki je letos potekal po novi kolesarski poti ob Soči. Z vlakom smo se odpeljali do Solkana, kjer je bil start. S čelnimi svetilkami in baterijami smo se v velikem številu podali na pohod do Ladišča, kjer so nas pričakali kres, jota in topla pijača.

Maja Kodolja Cencič

Foto: taborniki rodu Odporne želve

VAŠ LOKALNI KABELSKI OPERATER!

TRIO WING PAKETI OD 27,90 EUR
START TV za 9,90 EUR

**GARANCIJA
KAKOVOSTI**

imejte vse na enem mestu.

televizija

internet

fiksna
telefonija

mobilna
telefonija

Kabelska televizija
Nova Gorica

Kabelska televizija Nova Gorica,
Erjavčeva ulica 2 • 5000 Nova Gorica
Tel: (05) 330 46 50
E-mail: info@kate-wing.si
www.kate-wing.si • www.wi-ng.si

Celotna ponudba in akcijski pogoji so objavljeni na spletni strani www.kate-wing.si

Pustovanje v Levpi

Letos so hiše po Krajevni skupnosti Levpa na pustno soboto obiskale kar štiri skupine maškar, v večernih urah pa je v dvorani v Levpi potekalo organizirano pustovanje z gledališko predstavo.

Dve najmlajši skupini, večinoma kavbojci, čarovnice, gusarke, Indijanke, sta bili iz Levpe in Seniškega Brega. Obe sta obiskali v več urah oba konca krajevne skupnosti. Poleg njih sta bili še dve skupini mladih, zdravniki ter slovenska in hrvaška rokometna reprezentanca s tradicionalnim vozom. Povedali so, da o tematiki letošnjega pusta niso preveč razmišljali, poudarili so tudi, da je priprava voza velik finančni zalogaj.

Najmlajši pa so povedali, da jim je pri pustu všeč to, da hodijo po hišah pobirat sladkarije, da se lahko oblečejo, v kar hočejo. Predvsem pa jim je bila zelo všeč tudi gledališka predstava, kjer so se zelo zabavali in družili. V dvorani je Miški no gledališče očaralo s predstavo *Cirkus naj zares*, ki so si jo ogledali tudi otroci iz različnih kra-

Foto: Aleksander Štrukelj

jev občine. Zimo so pomagale preganjati tudi bolj odrasle Indijanke, ki so zakurile pravcat ogenj in zaplesale indijanski ples.

Zahvaljujemo se vsem, ki so pripomogli, da smo čudovito preživeli letošnjo pustno soboto, ter krajevnima skupnostma Levpa in Kal nad Kanalom za finančno podporo.

Marinka Pertovt Jerkič in Mojca Perkon Kofol

Po nekajletnem premoru ponovno pustne šeme v Spodnjih Desklah

Pustovanje v Desklah

Pustno razpoloženje v Medgeneracijskem centru Pri Tinci se začne že veliko pred pustno soboto, saj se je treba dogovoriti in odločiti o marsičem v zvezi s pustovanjem. Zamisli je veliko, pa kaj, ko je izdelava enih mask predraga, drugih prezahtevna, tretje ne bi bile ravno najlepše oziroma dovolj zanimive in izvirne.

Po tehtnem premisleku so prevladali hipiji. Da, hipiji, otroci cvetja, ljubezni in miru, ki so se v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja zavzemali za mirno reševanje vseh vrst sporov, tako političnih kot verskih, za sprejemanje drugačnosti, za varstvo narave. Za stvari, ki so tudi danes še kako aktualne, mogoče še bolj kot v letih hipijevskega gibanja. Svoj odpor do običajnih družbenih pravil so pokazali z neobičajnimi oblačili in nava-

dami, z modo dolgih las in ljubeznijo do rock glasbe.

Na pustno soboto se je skupina dvanajstih hipijev skupaj z godbeniki pihalnega orkestra odpravila na pustni pohod po ulicah Deskel. Med pohodom so se jim pridruževale nove in nove maškarke. Razpoloženje je bilo enkratno in tudi krajanji so bili nad pustom, ki se je po večletnem premoru ponovno vrnil v Spodnje Deskle, navdušeni.

Na pustni torek dopoldne je bilo pustno rajanje v medgeneracijskem centru, kjer so se zbrale maškarke, od otrok, ki še v vrtec ne hodijo, do babic, ki so zakorakale že v osmo desetletje.

No, pust je tudi čas, ko lahko na šaljiv, pa kljub temu zelo resen način opozorimo na krivice, ki so se dogodile krajanom – od zaprtja pošte lansko poletje do banke, ki je prenehala poslovati ravno v času pusta, če omenimo najbolj boleči. Prav to je storila skupina maškar, ki se je prevajala po vaseh naše krajevne skupnosti in krajanom velikodušno ponujala brezplačen prevoz na banko in pošto v Kanalu na pustni torek, ob predhodni prijavi seveda.

Majda Rejec

Po novem imamo v Desklah PUSTOMAT namesto bankomata.

Tudi meduze so bile med nami. Foto: Danila Schilling

Pust v Ložicah

Človek je bil v preteklosti močno odvisen od narave, letnih časov in vremena. Najpomembnejši pa je bil čas, ko se je zima poslavljala in je prihajala pomlad. Ljudje so si naredili maske in s plesanjem, skakanjem, zvonjenjem klicali pomlad in dobro letino. Te šege in običaji so se ohranili vse do danes.

Stare pustne navade se že od nekdaj ohranjajo tudi v Ložicah. Sončna pustna sobota je letos prignala čemerno petkovo vreme. Pisani pustni povorki, ki je ves dan rajala po vasi, se je pridružilo staro in mlado. Maškare so bile lepo sprejete in mize so se marsikje kar šibile od pustnih dobrot. Popoldne so se, kot vsa zadnja leta, sredi vasi ložanskim maškaram pridružile tudi druge skupine. Letos je številne obiskovalce razveselil nastop brhkih plavalk v bazenu. Zvečer pa se je bilo mogoče ob dobri glasbi še zavrteti v Ošteriji Ložice.

Anica Valentinčič

Fotografiji: Tomaž Tinta

ZMAGOVALNO FINANCIRANJE.

0% EFEKTIVNA OBRESTNA MERA

od **89 eur**
RIO

od **99 eur**
CEE'D

od **199 eur**
SPORTAGE

PRODAJA RABLJENIH VOZIL Z GARANCIJO.

Pooblaščen prodajalec in serviser **KIA** vozil MAS AVTO d.o.o. | Ul. Vinka Vodopivca 8, Nova Gorica - KROMBERK | 05 333 03 03

*ZIMSKE PNEVMATIKE ZA 1 EUR

V Morskem na pustno nedeljo sklenili posel tisočletja

V Morskem se je na pustno nedeljo, 26. februarja, sklenil posel tisočletja. Obiskala sta jih **Donald in Melanija Trump** v spremstvu varnostnikov, sicer dobro skritih za narodnimi nošami. Na prizorišču je ugledne podpisnike pričakal vzorec ameriških smeti oziroma, da ne bo pomote, energentov 3D, ki se bodo odslej kurili v peči anhovskega Salonita. Donald Trump je bil navdušen nad Soško dolino, predvsem pa nad poslom, in obljubil, da bodo v Salonitu skurili vse ameriške smeti. Pogodbo so želeli podpisati skrivaj, a se je zbralo, kot so pomembni gostje na začetku ugotavljali, nepričakovano veliko prič. Ameriški predsednik Trump, slovenski predsednik **Borut Pahor**, minister **Erjavec**, predstavnik Salonita in kanalski župan so si segli v roke in podpisali pogodbo, nad katero so bili vsi navdušeni. Za trenutek so pomislili, kam se bo valil dim, a ugotovili, da dim za Morsko ne predstavlja težave, ker da ga že dolgo nosi bolj v levo.

Slavnostnemu dogodku je sledilo veselo rajanje. Zaplesala sta Melanija in Donald, župan se je zavrtel z zadovoljnim kolegom iz Salonita ... In na koncu so podpisniki posla skupno ugotovili, da se je treba zdaj čim bolj veseliti in zabavati.

Irena Hočevnar Križnič

Podpisniki posla tisočletja ob vzorcu energenta 3D. Foto: Maja Križnič

Pust Folklorne skupine Kal nad Kanalom

Tako so pa nastajale pomladne rož'ce, imeli smo se čudovito, kaj ne s takimi lepimi godci, pa tudi v Cerknici je bilo lepo in doživeto.

Folklorna skupina Kal nad Kanalom

Fotografije:
Polona Lipičar in
Robert Rijavec

Srečanje delovne skupine na temo zdravstvenega stanja v občini Kanal

15. februarja se je srečala Delovna skupina za okolje in zdravje, v kateri sodelujejo predstavniki občine, krajevnih skupnosti Kanal ter Anhovo - Deskle in Salonita Anhovo.

Osrednja tema je bilo zdravstveno stanje prebivalstva v občini Kanal. Tematiko je predstavil gost dr. **Marko Vudrag**, ki je povzel podatke študije *Zdravstveni profil občin*. V podatkovno bazo, ki je javno dostopna na spletnih straneh Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), je vključena tudi občina Kanal. Podatki kažejo, da v občini Kanal po zajetih parametrih ni posebnih odstopanj v primerjavi z drugimi občinami in da se podatki gibljejo v okviru običajnih nihanj. Večje odstopanje se kaže le pri pojavu mezotelioma, ki je specifična posledica uporabe azbesta v preteklosti – na tem območju se pojavlja tretjina vseh obolenj v Sloveniji.

Člani skupine so dr. Vudragu postavili vrsto vprašanj, diskusija je tekla tudi o preventivnih programih, o odkrivanju raka ter o aktualnih strokovnih izzivih glede možnosti preventivnih testiranj za zgodnje odkrivanje raka na pljučih, ki je po diagnosticiranosti in umrljivosti še vedno eden

najbolj problematičnih. O tej tematiki so razpravljali na simpoziju *Pljučni rak – kmalu kronična bolezen?*, ki je potekal 14. februarja v Perli. Podane so bile pobude za izboljšanje informiranosti prebivalstva o teh temah.

Delovna skupina je obravnavala tudi informacijo o podrobnem okoljskem pregledu Salonita Anhovo pred odobritvijo kredita Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) za projekte nadaljnje posodobitve cementarne. Gradiva o tem pregledu so objavljena na spletni strani Salonita Anhovo (www.slomit.si). V nadaljevanju so bile poudarjene še nekatere druge aktualne teme, kot so začetek postopka priprave OPPN GC Anhovo, možnosti nadgradnje sodelovanja v lokalni skupnosti, urejanje območij v okolici Salonita Anhovo in nadaljnje načrtovane investicije.

Delovna skupina za okolje in zdravje

*Mama,
si kot sonce, ki žari,
si kot zvezda v temi.*

*Nikomur te ne dam,
ker te rada imam.*

Hana Goljevšček, 3. b

slika: Elizabeta Skrt, 7. a

Izjemne cene vozil SEAT iz zaloge.

Darilo: Vinjeta + zimske gume*

SEAT.SI

TECHNOLOGY TO ENJOY

OTROČJE LAHEK IZRAČUN

**NOV AVTO ZA
1% NA MESEC**

**FABIA
EASY = 8.800 €**
1% = 88 € / MESEC

skoda.si

Nova Gorica, t: 05 33 84 590
Tolmin, t: 05 38 00 550
www.stavanja.si

Servis vozil • Kleparska in ličarska popravila • Velika zaloga rabljenih vozil

POLNI ENERGIJE

Ugodna cena in hitra dostava

Vse za ogrevanje vašega doma na enem mestu

**KURILNO OLJE
IN DIESEL**

PELETI

BRIKETI

DRVA

Smo edini pooblaščen
prodajalec OMV futurPlus
kurilnega olja.

Brand partner

Ugodne cene peletov,
briketov, drv, trsk...

**Peleti Gatis Premium EN Plus A2
AKCIJA – 225,00 €/t.***

Vse energente lahko pri nas kupite
preko obročnega plačevanja.
Ponujamo vam možnost plačila z
vsemi kreditnimi in debetnimi
karticami. Za vse energente vam
omogočamo dostavo na dom.

*akcija velja do razprodaje zalog

080 2802

energenti@gatis.si

Naročanje tudi na
www.gatis.si

Žlahtna plesna zgodba

V soboto, 3. decembra 2016, se je v kulturnem domu v Desklah odvila pristrčna prireditev ob 10-letnici delovanja plesne skupine Tince. Obiskovalci polne dvorane so z navdušenjem pospremili program, poln plesa, glasbe, smeha in čustvenega naboja.

Povezovalc **Egon Ivančič** je na humoren način, s pomočjo reke Soče, opisal zgodovino kraja vse do najstarejše Slovenke, po kateri so se plešče gospe poimenovalle. Poudaril je uspehe, ki so jih Tince doživele na mednarodnem plesnem tekmovanju v Lignanu, spomnil je na odmevni nastop na šovu *Slovenija ima talent*, ko so se uvrstile v polfinale. Razkril je tudi zabavne prigode, ko se je očarani sodnik tekmovanja v Lignanu fotografiral skupaj z njimi, ko so po plesni točki *Rum in koka-kola* pijačo tudi poskusile ... Tince so predstavile različne plesne, ob katerih so obiskovalci navdušeno ploskali. Navdušeni so bili tudi ob plesnih točkah Športno plesnega kluba Kreart, skupine staršev Twirling kluba Deskle Crazy Parents, prisluhnili pa so tudi 12-letnemu pevcu iz Morskega, **Aleksu Pavlinu**, in Mantrašem, ljudskim pevcem in godcem iz Lendave. Na koncu desetletne plesne zgodbe se je odvila ena žlahtna štorija z gostoma **Marijo** in **Bonifacijem**.

Povezovalc programa Egon Ivančič z Marijo in Bonifacijem.
Foto: arhiv plesne skupine Tince

V točki z dežniki je s Tincami zaplesala tudi njihova mentorica Kristina Fabijan.
Foto: arhiv plesne skupine Tince

Župan **Andrej Maffi** je "ambasadorkam dobre volje" čestital in jim zaželel vse najboljše. Predsednica Tinc **Diana Feri** je orisala 10-letno zgodovino, začeniši z ustanoviteljico **Jožico Stanič** in z mentorico **Kristino Fabijan**, ki je v točki z dežniki s Tincami tudi zaplesala. Čustveni naboj je ob zahvalah doživel vrhunec, konec dogodka pa je predstavljalo skupinsko fotografiranje, ko so Tince vsem obiskovalcem mahale v pozdrav.

Tincam se zahvaljujemo za čudovit večer in za srčnost pri vsakem nastopu.

Tince pa se zahvaljujejo vsakemu obiskovalcu posebej in vsem tistim, ki so pripomogli, da je prireditev uspela: voditelju Egonu, mentorici Kristini, vsem nastopajočim gostom, fotografoma **Gregi** in **Lei, Marti** in tehničnemu osebju KD "Svoboda" Deskle ter soprogom. Iskreno se zahvaljujejo donatorjem in pokroviteljem prireditve, ki so: Občina Kanal ob Soči, Salonit Anhovo d. d., Krajevna skupnost Anhovo - Deskle, Vinska klet Goriška brda, Pekarna Brumat, Trgovina Deskle, Laborplast d. o. o. iz Nove Gorice, Okrep-

čevalnica z letnim vrtom "Tanja" iz Deskel, Okrepčevalnica in picerija Špik iz Deskel, Gostilna Dermota 2 iz Plav, Kavarna Aura iz Deskel, Okrepčevalnica Zanzibar iz Deskel, Ošterija Ložice, Agrocvet iz Deskel, Vrtnarstvo Koršič iz Solkana, Gostilna Pri mostu iz Plav in Pizzerija Vinazza iz Deskel.

Petra Paravan

Gregorjevanje 2017 ali kako smo v Parku Pečno pregnali zimo

Ko je mlado sonce premagalo luno, je društvo O.Z.O.N. v sodelovanju s Klubom keramikov Kanal pred barvito kuliso žafranov izpeljalo četrto gregorjevanje v Parku Pečno.

Tradicionalni sprehod po parku smo tokrat izkoristili za predstavitev nove poti, ki povezuje PP z obrežjem reke Soče. Na osnovi slabih izkušenj iz prejšnjih let smo nekoliko prilagodili koncept iskanja piščali. Preko 150 obiskovalcev dogodka je letos iskalo 120 keramičnih gumbkov, ki smo jih na lesenih palčkah postavili ob poti. S tem ohranjamo namen spodbujanja pozornosti in opazovanja v naravi. Za vsak gumbek je obiskovalec na koncu

mažem prilezejo na plan tudi medvedi in si ga privoščijo posebej z namenom, da očistijo in poživijo organizem po zimskem spancu (zato se čemaž imenuje *Allium ursinum* – medvedji česen). To je bilo vodilo **Dragiju Lazovskemu** pri oblikovanju jedilnika in pomladansko okrašenih miz. Odlično juho iz čemaža so skuhal v Oštariji Matija. Nekaj sladkih jedi pa so prispevali tudi posamezni obiskovalci. Vsem skupaj lepa hvala. Dogodek je tradicional-

no vodil član društva **Gregor Maver**.

Zahvala članom društva, ki ste pripomogli k odlični izvedbi dogodka, ter vsem obiskovalcem za udeležbo. V dveh dneh je PP obiskalo preko 300 ljudi. Posebna zahvala gre avtorjem keramičnih piščali, brez katerih ne bi bilo gregorjevanja. 120 piščali smo letos izdelali **Darja Žorž, Silva Gornjak, Ana Valentinčič, Alenka Gololičič** in jaz.

Primož Kožuh

Jani Šepetavec v elementu. Foto: Primož Kožuh

prejel keramično piščal, simbol gregorjevanja v PP. Na ta način nam je uspelo, da so bile piščali pravičnejše razdeljene med udeležence.

Do cilja sprehoda nas je tudi letos vodil zvok instrumenta, tokrat saksofona, na katerega je igral novogoriški saksofonist **Jani Šepetavec**. Na obrežju nas je navdušil z improviziranim preigravanjem na temo pomladi. Za nastop se mu iskreno zahvaljujemo.

Dogodek je imel tudi dobrodelni namen, saj smo enako kot lani zbirali prostovoljne prispevke za sklad za izvenšolske dejavnosti OŠ Kanal. Bili smo še uspešnejši in tokrat zbrali 130 evrov. Na ta način želi PP spodbujati ljubezen do narave ter ustvarjalnost med mladimi, zbrani denar bo OŠ uporabila za sofinanciranje druge izvedbe slikarskega extempora v PP in končne razstave v galeriji Razglednica.

Glavna tema letošnje skromne pogostitve je bil čemaž. Znano je, da skupaj s če-

GEOTMIN d.o.o.

**UREDITEV MEJ
PARCELACIJE
GEODETSKI NAČRTI
ZAKOLIČBE
VRIS OBJEKTA V KATASTER**

...

Geotmin d.o.o.
Trg tigrovcev 4
5220 Tolmin

tel. (05) 38 10 146
gsm. 041 973 961
www.geotmin.si

Društvo EKO Anhovo in dolina Soče

Iz težke preteklosti v kakšno prihodnost

"Noben normativ ne pomeni, da boste vi zdravi! Veliko prej, kot nam nekaj povejo podatki, nam povejo človeška življenja," so bile besede dr. Metode Dodič Fikfak na okrogli mizi, poimenovani Iz težke preteklosti v kakšno prihodnost.

"Treba se je organizirati in vztrajati, kajti posamezniki so v boju za čisto okolje nemočni," je zbrane spodbudil k dejavnosti Uroš Macerl, okoljevarstvenik EKO kroga iz Zasavja.

V torek, 14. februarja, je kulturno dvorano v Desklah napolnila množica obiskovalcev, ki smo spremljali snemanje radijske oddaje o problematiki kurjenja odpadkov v Salonitu Anhovo. Okroglo mizo je pripravil Radio Koper v sodelovanju z društvom EKO Anhovo in dolina Soče. Veliko število obiskovalcev je pokazalo, da nam ni vseeno, v kakšnem okolju živimo, da smo zaskrbljeni zaradi sežiganja odpadkov, da je azbest zaznamoval že skoraj vsako našo družino ...

Na okroglo mizo so bili povabljeni in potrdili udeležbo: društvo EKO Anhovo in dolina Soče; **Andrej Maffi**, župan občine Kanal ob Soči; predstavnik/predstavnica uprave Salonita; dr. **Metoda Dodič Fikfak**, predstojnica Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa; dr. med. **Nevenka Mlinar**, družinska zdravnica v Desklah; mag. **Tomaž Ogrin**, okoljevarstvenik; **Ivan Eržen**, direktor NIJZ-ja; in **Uroš Macerl**, predstavnik društva Eko krog. Dan pred srečanjem so v Salonitu sodelovanje v oddaji odpovedali, opravičil se je tudi Ivan Eržen, direktor Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Sodelovanje v oddaji so zavrnili prav tako predstavniki MOP-a in dr. **Marko Vudrag**, vodja izpostave NIJZ v Novi Gorici. Poslušalcem so z opravičilom samo potrdili, da so dvomi o čisti proizvodnji in zaskrbljenost krajanov upravičeni.

Novinarka **Lea Širok** je najprej predstavila nove naložbe v Salonitu Anhovo in poslušalce seznanila, da je Agencija RS za okolje in prostor izdala Salonitu dovoljenje za kurjenje 108.000 ton različnih vrst odpadkov letno, med katerimi je lahko 12.000 ton nevarnih. **Bojan Marinič**, član društva Eko Anhovo, je povedal, da smo se leta 2001 na občinskem referendumu

občani večinsko izrekli proti sežiganju odpadkov, a se naša volja do danes ne upošteva. **Bogomir Bavdaž**, predsednik društva, pa je opozoril, da se širi ob Salonitu smrad in da so okoliški prebivalci zaskrbljeni.

Dr. Metoda Dodič Fikfak je v nadaljevanju posebej opozorila na zgodovinsko onesnaženost te doline: "Ta dolina je onesnažena z azbestom in bo še dvesto let ...

2002 v svoji ambulanti beleži rakava obolenja. V tem času je zbolelo 275 pacientov, od tega jih je že 168 umrlo, kar 18% zaradi mezotelioma. Mag. Tomaž Ogrin, okoljevarstvenik, je opozoril, da prebivalci dvomijo o meritvah, ker podatkov ne morejo testirati. Župan Andrej Maffi je povedal, da je občina naročila meritve štirim strokovnim institucijam in bodo kmalu predstavljene javnosti. Potrdil pa je, da je izdal soglasje k pridobitvi gradbenega dovoljenja za investicijo kurjenja odpadkov 3D. Zelo jasen in odločen je bil velik borec za naravo Uroš Macerl: "Samo dva načina sta, ali se naučiš živeti kleče ali pa se boriš!"

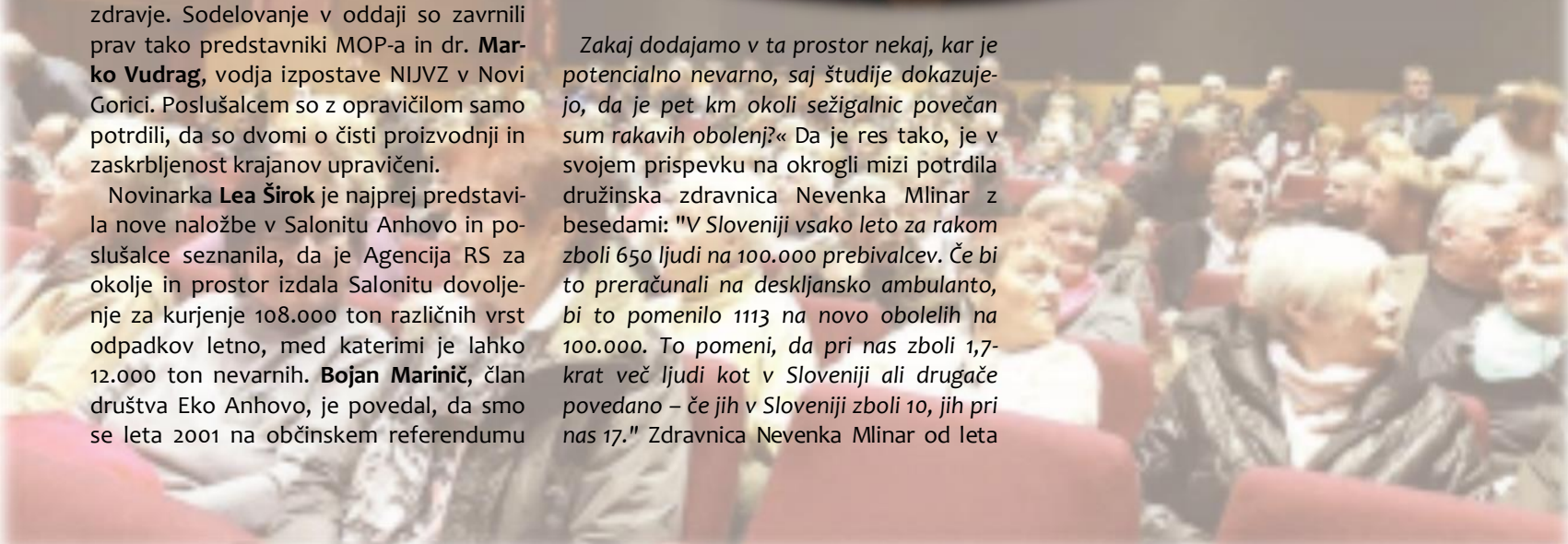
Na okrogli mizi o svoji prihodnosti smo pogrešali občinske svetnike pa še marsikoga, ki je odgovoren za naše življenje in zdravje.

Oddaji ste lahko v celoti prisluhnili 1. marca ob 20. uri na valovih Radia Koper.

EKO Anhovo in dolina Soče

Zakaj dodajamo v ta prostor nekaj, kar je potencialno nevarno, saj študije dokazujejo, da je pet km okoli sežigalnic povečan sum rakavih obolenj?« Da je res tako, je v svojem prispevku na okrogli mizi potrdila družinska zdravnica Nevenka Mlinar z besedami: "V Sloveniji vsako leto za rakom zboli 650 ljudi na 100.000 prebivalcev. Če bi to preračunali na deskljansko ambulanto, bi to pomenilo 1113 na novo obolelih na 100.000. To pomeni, da pri nas zboli 1,7-krat več ljudi kot v Sloveniji ali drugače povedano – če jih v Sloveniji zboli 10, jih pri nas 17." Zdravnica Nevenka Mlinar od leta

Ustvarjalne delavnice

Kulturno društvo Valentina Staniča Ročinj - Doblar tudi pozimi ne spi. Pod budnim očesom **Lee Malnič**, kateri idej in energije nikoli ne zmanjka, se je spet ustvarjalo.

Na januarski ustvarjalni delavnici so ustvarjali pingvinčke, februarja pa so se posvetili izdelavi čebelic v satovju, a čisto brez pusta ni šlo.

V mesecih marcu in aprilu se bosta odvijali še dve delavnici, potem pa do jeseni nič, tako da izkoristite priložnost in pojdite ustvarjat. A pri tem ne pozabite – dobra volja je obvezna spremljevalka.

Si želite postati del servisne ekipe mednarodne korporacije z vodilnim tržnim deležem na slovenskem tržišču? Podjetje Jungheinrich, d.o.o. ponuja izziv novemu sodelavcu v oddelku servisa.

SERVISER - TEHNIK NA TERENU (m/ž)

Vaše odgovornosti:

- redna periodična vzdrževanja ter popravila strojev,
- diagnosticiranje in odpravljanje napak na strojih in sistemih,
- naročanje nadomestnih delov in ustrezno vodenje zalog,
- poročanje nadrejenim o opravljenem delu,
- občasna pomoč ostalim serviserjem po Sloveniji ter udeležba na izobraževanjih doma in v tujini.

Naša pričakovanja:

- izobrazba smeri avtomehanik, tehnik mehatronike, strojni mehanik, strojni tehnik, elektronika ali elektrotehnik,
- vsaj dve leti izkušenj v dejavnosti servisiranja in vzdrževanja (avto servisna dejavnost ali vzdrževanje strojev v proizvodnji), znanja s področja hidravlike predstavljajo prednost,
- odlično poznavanje MS Office paketa,
- znanje angleškega ali nemškega (vsaj dobro pogovorno znanje in pisno razumevanje),
- vozniško dovoljenje B-kategorije,
- proaktivnem pristop do dela, odgovornost, samoiniciativnost, doslednost in prodajna naravnost,
- naklonjenost do pridobivanja novih znanj in pripravljenost na terensko delo.

Kaj vam ponujamo:

- skrbno načrtovan program uvajanja z nenehno podporo strokovnjakov,

- dolgoročno zaposlitev v urejenem kolektivu, z možnostjo napredovanja in osebnega razvoja,
- uporabo odlično opremljenega službenega vozila v službene namene,
- izobraževanja doma in v tujini in stimulativen finančni paket,
- mobilni telefon in prenosni računalnik.

Ste se prepoznali? Vidite izziv? Vas motivira samostojno in odgovorno delo in si želite novih znanj?

Če ste na vsa vprašanja odgovorili pritrdilno vas vabimo, da vašo predstavitev in opis dosedanjih izkušenj pošljete na elektronski naslov: zaposlitev@jungheinrich.si. Prijave bomo obravnavali diskretno.

SVETOVANJE, RAČUNOVODSTVO, FINANCE

Vsem malim podjetjem in samostojnim podjetnikom nudimo:

- pomoč pri ustanovitvi,
- kompletno vodenje poslovnih knjig,
- druge poslovne storitve.

RAČUNOVODSKI SERVIS SRF D.O.O.

Cesta IX. korpusa 80
5250 Solkan
Tel: 05 3332620
E-pošta: srf@siol.net

TD Kolovrat

Jaslice na prostem

Turistično društvo Kolovrat Lig je v božično-novoletnem času že drugo leto zapored postavilo jaslice na prostem. Izbrane lokacije so bile tri kapelice in cerkev Marijino Celje v Ligu, povezovala jih je označena krožna pot. Letošnje figure ob kapelicah so v višino merile do 120 cm in so izjemno umetniško delo slikarja **Adriana Velussija**. Jaslice v Ligu so zanimive za pohodnike in romarje, ki želijo lepe popoldneve izkoristiti za odkrivanje Kanalskega Kolovrata. Društvo želi tradicijo postavljanja jaslic nadaljevati tudi v prihodnjih letih in k sodelovanju privabiti tudi druge ustvarjalce jaslic.

Turistično društvo Kolovrat Lig

Taborniki rodu Odporne želve

Sprejem luči miru v Desklah

V soboto, 17. decembra, smo taborniki popoldan začeli tradicionalno decembrsko čajanko, na kateri smo igrali tombolo in se ob toplem čaju posladkali z različnim pecivom. Zvečer pa smo v kraj prinesli plamen luči miru iz Betlehema. Po kratkem kulturnem programu pred kulturnim domom v Desklah so vodniki vsak s svojo skupino otrok plamen odnesli starejšim in bolnim občanom. Sveče smo prižgali tudi v spomin padlim talcem ter žrtvam azbesta.

Akcija Luč miru iz Betlehema vsako leto nosi moralno sporočilo in oznanja mir. Temu sporočilu se pridružujeta tudi župan **Andrej Maffi** in predsednik krajevne skupnosti **Bojan Stanič**, ki sta na sprejemu nagovorila krajane.

Z akcijo taborniki želimo, da plamena in sporočila te akcije ljudje ne prinesejo samo v svoje domove, ampak tudi v svoja srca.

Maja Kodelja Cencič

Zimovanje tabornikov

Taborniki smo se na letošnje zimovanje odpravili na Kovk. Pričakala sta nas dež in močna megla, tako da smo že na začetku morali preizkusiti svoje znanje orientacije. Slabemu vremenu nismo pustili, da nam pokvari vzdušje. Učili smo se osnov prve pomoči, uporabe nožev, risali smo skico terena, postavljali bivak, se preizkusili na poligonu, se zabavali in plesali, zvečer pa uživali ob dobrem filmu. Ko se je pokazalo sonce, smo se hitro odpravili na pohod na Sinji vrh, od koder smo imeli lep razgled na Ajdovščino. Skratka, imeli smo se super.

Taborniki rodu Odporne želve

Foto: taborniki rodu Odporne želve

Turistično društvo Globočak - Kambreško

Naravo obvladamo s tem, da se ji pokorimo

TD Globočak – Kambreško je skupaj s Komunalo Nova Gorica organiziralo delavnico na temo ločevanja odpadkov.

Aljaž Urh, nadzornik tehnoloških procesov pri Komunali Nova Gorica, nam je razložil, kako se pravilno ločuje odpadke. Način zbiranja smo si osvežili s kratkim filmom.

Papir, steklo, embalažo, biološke odpadke, mešane komunalne odpadke in zeleni odrez se odlaga na ekološke otoke v različne zabojnike. Vsi drugi odpadki pa se zbirajo v zbirnih centrih. Tam so postavljeni veliki zabojniki za ločeno zbiranje in začasno hranjenje. Vse te odpadke nato peljejo v Center za ravnanje z odpadki Nova Gorica. Tam jih presortirajo in predajo predelovalcem odpadkov.

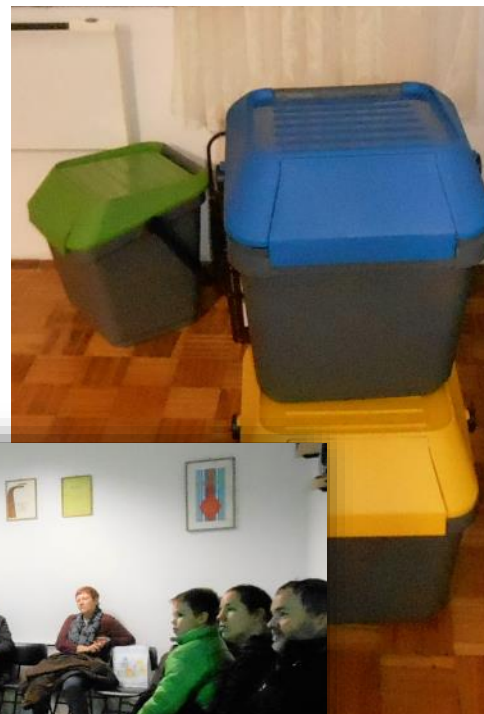
Ugotovili smo tudi, da se danes preveč hrane z lahkoto zavrže. To se dogaja zato, ker porabe ne načrtujemo, kupimo in pripravimo več hrane, kot je potrebujemo,

nismo pozorni na rok trajanja, ostankov pa ne znamo koristno uporabiti.

Paziti moramo na stara in neuporabna zdravila, ki spadajo med nevarne odpadke. Tudi jedilno olje ne spada v straniščno školjko, ampak v zato določene zabojnike.

Vsi navzoči na delavnici smo dobili posodo za biorazgradljive odpadke. Na koncu smo ugotovili, da če želiš videti spremembo v svetu, moraš biti ta sprememba tudi sam.

Besedilo in fotografiji: Dora Ravnik

Strelsko društvo "Salonit" Anhovo

V društvu imamo že drugega prejemnika srebrne plakete SZS

Na vsakoletni prireditvi *Strelec leta*, ki jo prireja Strelska zveza Slovenije in na kateri se za preteklo sezono razglasijo najboljši strelci in strelke, najboljša društva, športna poteza leta in podelijo zaslužna priznanja SZS za organizacijsko delo v SZS, je naš član **Drago Mlekuž** prejel srebrno plaketo SZS.

Drago Mlekuž je svojo strelsko pot začel že davnega leta 1974 in po njej uspešno hodi še danes, ko se najmanj trikrat tedensko pripelje v "svoje" društvo, oddaljeno skoraj 20 km od njegovega doma. Že več let je kot član Upravnega odbora Strelskega društva "Salonit" Anhovo zelo dejaven v organih društva, bodisi kot tajnik, blagajnik, orožar bodisi član katere izmed komisij, in je tako v vseh teh letih s svojim delom zelo veliko prispeval k razvoju in ohranjanju dejavnosti društva, urejanju in vzdrževanju strelišča ter strelske opreme in organizaciji ter izpeljavi različnih strelskih tekmovanj. V zadnjem desetletju je poleg drugih zadolžitev prevzel še skrb za naše člane strelce in strelke iz Združenja multiple skleroze Slovenije, Goriške podružnice, v kateri vsakokrat združijo moči, ko iz oddaljenih krajev pridejo na trening ali tekmovanje. Leta 1999 je uspešno opravil prvi izpit za strelskega sodnika in od leta 2005 naprej nosi naziv državnega sodnika. Od ustanovitve Strelske zveze zahodne regije leta 2009 do danes je tudi član Sodniške komisije SZSR.

Drago aktivno tekmuje v 2. državni ligi Zahod, na vsakoletnem državnem prvenstvu invalidov v kategoriji NAC, regijskem prvenstvu SZSR v kategoriji veteranov in na drugih nižje rangiranih tekmovanjih. Ob vsem tem je dejaven in uspešen član

strelske ekipe Društva upokojencev Deskle - Anhovo. Vsi člani društva smo nanj zelo ponosni.

Strelsko društvo "Salonit" Anhovo

Podelitev nagrad na prireditvi *Strelec leta* 2016, Drago Mlekuž je prvi z desne strani.

Foto: Peter Golob

Srebrna plaketa SZS. Foto: Henrik Valentinčič

Nosilci paraolimpijskih medalj so tekmovali pri nas

Zveza paraplegikov Slovenije je tretji krog lige v streljanju s serijsko zračno puško na 10 m v sezoni 2016/17 ponovno zaupala Društvu paraplegikov severne Primorske. Tekmovanje je že tretje leto zapored za njih v celoti pripravilo in izvedlo Strelsko društvo "Salonit" Anhovo na 10-m polavtomatskem zračnem strelišču v Desklah, 1. februarja 2017. Za končne uvrstitve v ligaškem tekmovanju se je pomerilo osem društev paraplegikov iz cele Slovenije z 32 strelci/strelkami v 6 ekipah in posamezno v enotni kategoriji ter posamezno še v kategoriji SH1 ali SH2, glede na vrsto invalidnosti in stopnjo gibalne oviranosti. Med ekipami je zmagala ekipa Društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije iz Murske Sobote, med posamezniki v enotni konkurenci pa **Franc Pinter – Ančo** iz Društva paraplegikov Podravja iz Maribora. Drugi rezultati in uvrstitve s tekmovanja so zapisani v biltenu na domači internetni strani Zveze paraplegikov Slovenije.

Mi in vsi prisotni smo bili letos zelo počaščeni in ponosni, saj so na letošnjem tekmovanju nastopali vsi trije najboljši slovenski paraolimpijski strelci, na čelu z **Veslko Pevec** (prejemnico zlate paraolimpijske medalje v Rio 2016), **Frančkom Gorazdom Tirškom** (prejemnikom srebrne paraolimpijske medalje v Rio 2016 in Londonu 2012) in že skoraj našim Francem Pintarjem - Ančom (nosilcem že 4 paraolimpijskih medalj, treh zlatih iz Atlante 1996,

Sydneyja 2000, Aten 2004 in ene bronaste iz Pekinga 2008).

Strelsko društvo "Salonit" Anhovo je prejelo čestitke in pohvale sodelujočih za strokovno in profesionalno izvedbo tekmovanja ter se obenem zahvalilo prisotnim paraolimpijcem tudi s praktičnim darilom. Strelsko društvo "Salonit" Anhovo se iskreno zahvaljuje še DU Deskle - Anhovo in KD Svoboda Deskle za oddajo prostora v Medgeneracijskem centru "Pri Tinci".

Mogoče pa se zopet srečamo na istem mestu v naslednji sezoni.

Henrik Valentinčič

Drugi z leve strani Franc Pinter - Ančo. Foto: Henrik Valentinčič

PD Valentin Stanič Kanal

21. Tradicionalni pohod na Lašček

V nedeljo, 29. januarja, smo se odpravili na pohod, ki je posvečen spomenu na naše planince, preminule v gorah: **Alido Segalla** v trnovskih gorah, **Damijana Nanuta** na Batognici, **Iztoka Staniča** v zasavskih gorah, **Srečka Drekonjo** na Sabotinu in **Aleša Pavlina** na Krnu.

Lansko leto smo se morali na vrhu Laščka znajti, pogledati naokrog, vklopiti svojo bujno fantazijo, si pričarati razglede, kajti okrog nas je bila megla. Seveda nam je to tudi uspelo.

Na današnjem pohodu pa smo na široko odprli oči in si jih spočili na prelepih razgledih, dan je bil čudovit. Na ta pohod smo odšli z mislijo, da je naše življenje lepo in da ga je treba zaužiti vsak dan posebej, vsak trenutek posebej. Samo

eno je to življenje, naše je. Za naše fante in dekleta je bilo žal prekratko, zato smo jih na današnji pohod "vzeli s seboj", ponovno so bili na poti z nami v naših srcih, v naših mislih, spominih.

Pohoda se je udeležilo 52 pohodnikov iz 7 različnih planinskih društev. Zaključili smo ga na gostoljubni domačiji pri **Rožici** in **Vinku Kolmančič** v Cvetrežu ... Tam sta bila tudi vpis in odjava pohodnikov.

Katja Žagar

Foto: arhiv PD Valentin Stanič Kanal

Društvo upokojencev Kanal

Srečanje jubilarov

V Društvu upokojencev Kanal smo organizirali vsakoletno decembrsko srečanje upokojencev in članov Zveze združenja borcev za vrednote NOB ter na srečanje povabili jubilate, ki praznujejo 70, 75, 80, 85, 90, 95 let, ter zlatoporočence. Jubilarov je bilo letos 52, zlatoporočencev pa 9.

Po pozdravnem nagovoru predsednika DU **Franca Komaca** sta sledila voščilo vsakemu posamezniku in skromna obdaritev, zlatoporočenci pa so prejeli plaketo društva za 50 let skupnega življenja in izdelek iz čipk, ki so ga tudi letos pripravile članice klekljarske sekcije. Vsak je prejel nagelj, slovenski simbol, opevan v številnih pesmih. Slavljenecem je bil namenjen tudi prvi ples. Srečanja sta se udeležili tudi 95-letni gospe **Kristina Berlot** iz Levpe, oskrbovanka doma Podsabotin, in **Ida Jakopič** iz Avč. Zaželeli sta si pesem *Na oknu glej obrazek bled*. Pesem so jima zapeli "ljudski

pevci" – vsi udeleženci v dvorani.

Srečanje je popestrila **Silva Milojevič**, ki je ob spremljavi hčerke **Karmen** na kitari zapela nekaj pesmi. Večer je minil v prijetnem druženju. Organizatorji srečanja smo

veseli, da so prišli člani iz vseh sedmih krajevnih skupnosti. Vsem slavljenecem iskrene čestitke.

Sonja Kralj

Znanilci pomladi

Pomladne rožice na plan hitijo vse,
že zvonček zacinglja,
bim, bam, bim, bam zvončklja ...

... je po kalskih vaseh odmevala vesela pesem **Branka Cvetrežnika** in pustno razpoloženih folklornikov, ki so na debelo soboto in nedeljo v kostumih snežno belih zvončkov hudomušno naznanjali konec zime in pozdravljali pomlad. S plesom so vabili zasneženo kalsko pokrajino, da se prebudi in oživi ter preobleče v zelen ter z drobnim cvetjem posut plašč, ki ga vsako leto znova iz nevidnih čudežnih niti pomladnih vetrov sešije veličastna mati zemlja.

Idejo za izdelavo pustnih kostumov so člani folklorne skupine Kal nad Kanalom tudi letos našli v sožitju z naravo, z izvirnostjo, domiselnostjo in ustvarjalnostjo pa navdušili tudi na pustovanju v občini Šempeter - Vrtojba. Folklorniki se iskreno zahvaljujejo krajanom za bogate darove in odobravanje, ki je vsekakor velika spodbuda za uspešno delovanje.

Na pustni ponedeljek pa so bili kalski folklorniki skupaj z Domačimi pevci iz Lokovca gostje v Cerknici. Z ljudskimi pevci Jezerci, pevci ansambla Jelen, Folklorno skupino KD Bloke in Liškimi pusti so nastopili na odru cerkniškega kulturnega doma, kjer so se prepletali ljudski napevi, pesmi in plesi Notranjske ter Banjške planote, veliko zanimanje obiskovalcev pa so privabili tudi Bakreni, "ta lepi" in "ta grdi" iz skupine Liški pusti. "Pogajnič, ti si tič, gajžlo imaš, krav pa nič" je kulturno-etnološko prireditev, ki daje pustnemu rajanju na Cerkniškem novo razsežnost, poimenovala gostiteljica **Ljoba Jenče**.

Darja Rijavec

Briškoljada v Levpi

V soboto, 28. januarja, je že drugo leto zapored ŠKT društvo Levpa s pomočjo članov društva Jezero z Mosta na Soči priredilo briškoljado. Tekmovanja se je udeležilo 12 parov tekmovalcev, ki so se borili predvsem za prvo nagrado, to sta pršut in pokal briškole v Levpi. Več kot polovico tekmovalcev je bilo domačinov. Najavljenih je bilo še več tekmovalcev, a je gripa marsikomu preprečila tekmovanje.

Prvo nagrado sta odnesla tekmovalca iz okolice Mosta na Soči, drugo mesto sta osvojila tekmovalca iz okolice Bače, tretje mesto pa je osvojil domačin. Zahvaljujoč raznim donatorjem so po podelitvi nagrad vsi tekmovalci prejeli tolažilno nagrado. Zmagovalca pa sta pršut dala v stojalo in vsi so bili deležni te dobrote ter si tako delili želeno prvo mesto.

Besedilo in fotografija: Aleksander Štrukelj

PGD Kanal

Pregled dela PGD Kanal v 2016

Na področju operative smo bili lani zelo dejavni. Posredovali smo na velikem številu intervencij, vseh je bilo kar 38. Največji del so predstavljali razni požari (20), torej malo več kot polovico vseh intervencij.

V 2016 smo sodelovali tudi na večjih intervencijah, dvakrat zunaj občine. V obeh primerih je šlo za požar v naravi, prvi pod Sveto goro, drugi pa na Koprskem. Natančnejša analiza intervencij bo podana v enem izmed prihodnjih člankov.

V društvu smo skrbeli za praktično znanje na vajah operative. Organizirali smo vaje operative na različne tematike (pena, prva pomoč, tehnično reševanje ob prometni nesreči, nevarne snovi). Udeležili smo se vaje *Salonit 2016* (požar gum), na kateri so sodelovala vsa društva v Goriški regiji. Sodelovali smo tudi zunaj meja občine, in sicer na vaji *Salamant* (požar v naravi) v Italiji. Organizirali smo zaključno društveno vajo *Požar skladišča v Anhovem*. Med drugim smo požarno varovali *Rally Nova Gorica*, ki je že tretje leto zapored potekal tudi v naši občini.

Svoje operative gasilce smo pošiljali tudi na različna izobraževanja v izobraževalna centra na Igu in v Sežani. Tako smo pridobili štiri operativce, usposobljene za gašenje notranjih požarov (modul A), dva uporabnika dihalnih naprav, dva operativca sta opravila tečaj za reševalca ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Skupaj smo tako usposobili osem operativnih gasilcev.

V preteklem letu smo bili dejavni tudi z gasilsko mladino. Z njimi smo sodelovali na orientaciji ter kvizu. Organizirali smo gasilski mladinski tabor na Vogrinskih. Junija smo sodelovali na državnem

tekmovanju v Kopru, kjer smo nastopili s tremi ekipami članov in članic. Oktobra smo že tradicionalno gostili otroke različnih starosti iz OŠ Kanal in jim prikazali opremo ter delo kanalskih gasilcev. Novembra smo odprli vrata občanom, jim razkazali vozila, opremo ter izvedli nekaj prikaznih vaj.

Celo leto smo pridno polnili vsebine na spletni strani društva in na družbenem omrežju Facebook ter Google+. Sodelovali smo z različnimi društvi in na nekaterih dogodkih.

Želje in pričakovanja za naprej ostajajo enaki. Še naprej bomo skrbeli za vzdrževanje gasilskega doma in opremljenost ter usposobljenost operative. Naj še enkrat poudarimo, da se vsa oprema kupuje za varnost občanov.

Danijel Markič, PGD Kanal

Manufaktura | 50
kjer je dober nakup pravilo | let

Modni domek Kanal

do PETKA: 31.3.2017

30% popust

NA VSAK DRUGI,
CENEJŠI KOS
ŽENSKE OBLAČILNE
KONFEKCIJE.

Popust se obračuna pri blagajni za cenejši kos!
Popusti se ne seštevajo.

NOVA POMLADANSKA KONFEKCIJA ŽE V TRGOVINI –
NOVE BLAGOVNE ZNAMKE SLOVENSKE PROIZVODNJE

Manufaktura, kjer je dober nakup pravilo!

Modni domek Kanal | T: 05-305 10 59 | urnik: pon-pet: 8:00-18:00; sob: 8:00-12:00 | www.manufaktura.si

Razstava slovenske sodobne keramike

Klub keramikov Kanal je bil ustanovljen daljnega leta 1994. Že v svojem prvem letu delovanja je na ogled postavil svoja dela. V letih se se v klubu kalili, in se še kalijo, odlični keramiki, ki vsako leto svoja dela predstavijo na že tradicionalni razstavi keramikov, ki poteka v Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu. Vsakdo, ki si je imel vsaj enkrat možnost ogledati njihova dela, ve, da so čudovita. Človek si težko predstavlja, kaj vse lahko nastane iz gline. Da se v Kanalu ustvarja nekaj čudovitega, danes ve svetovna javnost. Na najodmevnejšem svetovnem dogodku na področju keramike z naslovom *Keramika v arhitekturi in javnem prostoru* so se na razstavi *Sodobna slovenska keramika* v Barceloni predstavili kar trije člani Kluba keramikov Kanal. Alenka Gololičič, Ivan Skubin in Ferdo Žorž vam bodo s svojimi besedami povedali nekaj več o svojem delu in občutkih.

V okviru 47. Kongresa in generalne skupščine International Academy of Ceramics je bila v paviljonu Sant Rafael v palači Sant Pau Recinte Modernista v Barceloni razstava *Sodobna slovenska keramika*, kjer je Zavod V-ogljje, ki ga vodita **Barba Štemberger Zupan** in **Niko Zupan**, predstavil 28 slovenskih avtorjev, med katerimi so bili trije člani Kluba keramikov Kanal. Simpozij, ki je najodmevnejši svetovni dogodek na področju keramike, je nosil naslov *Keramika v arhitekturi in javnem prostoru*.

Alenka Gololičič

Glina me je zasvojila pred skoraj tridesetimi leti in je zvesta spremljevalka mojega vsakdana. Želja in cilj mi je, vmes pa je pot, ki zahteva mnogo truda in znanja, da lahko iz kepe te prvinske materije oblikujem podobo po svoji notranji viziji kot uporaben ali abstrakten predmet. Nudi mi veliko možnosti avtorskega izražanja in raziskovanja v oblikah, barvah in tehnoloških postopkih. Je medij, skozi katerega sporočam, ustvarjam in puščam svoj pečat v prostoru in času. Ne samo glina kot proizvod narave, narava sama mi je vir spominov, me usmerja in spodbuja k razmišljanju o obstoju in ve-

zeh preteklosti s sedanostjo. In prav ta spomin se odraža v mojih skodelicah, pladnjih in skulpturalni keramiki.

Začelo pa se je po naključju. Želja po oblikovanju me je pripeljala do druženja s podobno ustvarjajočimi v Kanalu, kjer že od same ustanovitve kluba keramikov razstavljam in aktivno sodelujem pri delu kluba. Redno se udeležujem tudi razstav društva Slovenskih keramikov in lončarjev v Ljubljani, Ex-tempora v Piranu ter številnih drugih razstav keramike doma in v tujini. V preteklem letu sem prejela dve nagradi: na hrvaški Matuljski kolajnici in na razstavi v Slovenski Bistrici Od tradicionalne do sodobne keramike.

Ponosna sem, da je bilo moje delo izbrano za razstavo v Barceloni v palači Sant Pau Recinte Modernista, ki je za Slovenijo doslej najpomembnejša razstava slovenske sodobne keramike v svetu in pomeni preboj slovenskih avtorjev na svetovno keramično sceno. Razstavo si je ogledalo več deset tisoč keramikov in ljubiteljev te umetnosti. Odzivi na razstavljeno delo so zelo spodbudni, a obenem tudi zavezujoči za moje prihodnje ustvarjanje.

Ivan Skubin

Moje srečanje z glino je bilo čisto naključno. Z neko magično močjo me je pritegnila k sebi in mi omogočila vstop v svetove, v katerih se je ustvarjalni naboj, ki sem ga začutil že v mladih letih in me je sprva gnal v pisateljevanje, lahko izrazil.

Ivan Skubin, Ujetniki

V šestnajstih letih delovanja na področju keramike sem imel več kot sto samostojnih in skupinskih razstav v Sloveniji, Italiji, Avstriji, na Portugalskem, v Srbiji, na Madžarskem, v Nemčiji, Belgiji, Španiji. Bil sem izbran za narodna in mednarodna tekmovanja s področja keramike in druga umetniška tekmovanja. Sodeloval sem v narodnih in mednarodnih umetniških projektih, likovnih kolonijah in delavnicah. Moje delo je bilo večkrat nagrajeno, dvakrat tudi z grand prixom na Mednarodnem ex-tempu keramike v Piranu, v letu 2016 pa sem se med drugim uvrstil tudi v izbor za mednarodno razstavo keramike v Barceloni in prejel prvo nagrado na mednarodnem razpisu award faenza v Italiji, čemur je sledilo povabilo v mednarodno rezidenco umetnikov v Franciji.

V Barceloni sem se predstavil s skulpturo *Ujetniki*, žgano v meni ljubi japonski tehniki raku. Nastanku skulpture je botrovala ideja, da človek ni svoboden, ampak ujetnik. S svojo ozkostjo, ki jo simbolizirajo ozki obrazi z groteskno fiziognomijo, stisnjeni v bokse, je ujet v kletko. Olepšal in zloščil jo je bil, ne ve pa, da utesnjuje, omejuje njegovo duhovno obzorje. Frontalno odprte kletke sicer ponujajo možnost izstopa, možnost svobode, vendar jetnik ne izstopi. Ostaja ujet med zloščene stene

Alenka Gololičič, Metamorfoza

svoje zlate kletke, mrko in zlovešče zre iz nje v svet. In ker ni več gospodar svojih misli in želja, se je moral zgoditi preobrat. Človek ni več subjekt – subjekt je postala kletka.

Ustvarjanje mi izpolnjuje željo, ki tli v človeku, odkar je bil poklican v bivanje: željo po preseganju sebe, lastne omejenosti, po preseganju določenega. Usojenega. Daje mi možnost poleta preko horizonta. S svojimi rokami bi rad ustvaril lepoto, popolno lepoto, absolutno. Hkrati pa se zavedam, da so moje stvaritve le slutnja o njej in da moja forma, nastala na zemlji in vzpenjajoča se k nebu, ostaja nedokončana, na pol poti ...

Ferdo Žorž

Vsako zavzeto delo, posebno če je povezano z nenehnim raziskovanjem in, kot plod tega, izboljšavami, se izkaže z rezultati. Ti so odraz vedno večjih zahtev do samega sebe, ker se ob lastni umetniški rasti in širitvi tehnološkega znanja na področju unikatne

keramike ustvarjalec ne more več zadovoljiti z že doseženim in večkrat videnim.

V umetnosti me je venomer zanimala preprosta, čista oblika, ki je v keramiki večno prisotna, saj zanjo veljajo vse oblikovne in

estetske zakonitosti, če le vsaj spominja na uporabne izdelke. Na takšni, preprosti obliki sem uporabil glazuro, ki tvori kristale. Moja kristalna glazura izhaja iz večletnega eksperimentiranja, v Sloveniji se s tem ne ukvarja še nihče drug. Ko se sestavine glazure stalijo, se pri temperaturi nad 1230 stopinj začnejo tvoriti kristali, podobni ledenim rožam. Različni nanosi ustvarijo vzorce, ki burijo domišljijo in so neponovljivi. Vazi, ki sem ju razstavil v Barceloni in sta sedaj v stalni zbirki Muzeja sodobne keramike v Argentoni blizu Barcelone, sta oblikovani na lončarskem vretenu, kot večina mojih izdelkov, ki imajo poleg likovno izraznega tudi uporaben namen.

Seveda sem zadovoljen, da sem bil med drugimi slovenskimi keramiki povabljen k predstavitvi sodobne slovenske keramike.

Darja Žorž

Ferdo Žorž, Par

Naravni EKO leseni rastlinjak za zelišča, rastline ali rože.

Naj bo **sveže** vedno pri roki!

Dimenzije rastlinjaka: 80x80x80 (d/š/v)

69,90 €

z vključenim DDV in dostavo na dom

+ DARILO!

ob nakupu rastlinjaka
do 31.3.2017

1X ŠKATLA AGRO VERMIT
(vrtnarjevo zlato)

Specialno sredstvo za zadrževanje
vlage v zemlji v vrednosti 8,99 €

Folklorna skupina Kal nad Kanalom na slavnostni seji ob dnevu samostojnosti in enotnosti

Kalski folklorniki so se 23. decembra 2016 z veseljem odzvali povabilu Protokola Republike Slovenije in skupaj z Akademskim pevskim zborom Tone Tomšič oblikovali kulturni program na slavnostni seji ob dnevu samostojnosti in enotnosti naše

domovine. Svečani dogodek je v veliki sejni dvorani državnega zbora začela slovenska himna, ki je veličastno zvenela iz ust mladih pevcev in v vseh okrepila domoljubje. Sledil je slavnostni govor podpredsednika državnega zbora **Primoža**

Hainza, po ubranem petju fantov in deklet glasbene akademije pa je dogodek zaključilo izročilo Banjske planote. Ob spremljavi starih napevov godcev "Nikoli mlajši" so se folklorniki v kalskih "tahmašnih gvanth" ponosno, veselo in z vriskom zavrteli sredi parlamenta ter privabili iskrene nasmehe na obraze predsednika in drugih najvišjih predstavnikov političnega, družbenega in verskega življenja v državi ter številnih visokih gostov, ki so njihov nastop pospremili z velikim odobravanjem. Dostojanstveno so predstavili lepote dediščine našega podeželja in verjamejo, da so vsi prisotni začutili veličino pomena besed, ki si jih je predsednik državnega zbora dr. **Milan Brglez** za napoved njihovega nastopa izposodil od etnokoreologa **Mirka Ramovša**: "Kakor drevo ne more uspevati brez korenin, tako tudi človek ne more oblikovati prave istovetnosti, če mu ni mar, od kod izvira njegov rod, in zanemara njegovo dediščino."

Darja Rijavec,
foto: Martina Čuk

Ti meni si predraga znanka!

Tokrat smo slovenski kulturni praznik posvetili stodeseti obletnici smrti **Goriškega slavčka – Simona Gregorčiča**.

Program so oblikovali mladinski pevski zbor s solistko, instrumentalisti ter recitatorji osnovne šole. Z bogatim klasičnim in modernim glasbenim izborom se je nevsipljivo prepletla Gregorčičeva poezija. Z enakim programom, ki so ga nadgradili še mladi baletniki iz Plesno gledališkega društva Primabalerina, smo nastopili tudi na prireditvi ob prazniku Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle.

M. P., foto: Jernej Kravos

Fotografska dokumentarna razstava Življenje gozdnega ogledala

V neuspelem pričakovanju razcveta žafranov je društvo O.Z.O.N. na sobotno dopoldne, dne 18. februarja, uspešno izpeljalo prvi letošnji dogodek v Parku Pečno. Protagonist razstave je bilo gozdno ogledalo. Postavljeno je bilo pred štirimi leti kot del instalacije v sklopu predstavitve članov Kluba keramikov Kanal. Instalacija je bila zamišljena kot interakcija med sedanostjo, ki jo predstavljata ogledalo in odsev trenutka v njem, ter časom pred stotimi leti, ko na mestu, kjer zdaj stoji, ni bilo gozda, temveč kamnito pobočje, razrito s kraterji in kavernami. Slednje predstavlja spodnji del postavitve. Povezuje ju Soča, vedno bistra hči planin. Sčasoma je ogledalo dobilo vlogo dokumentiranja življenja v parku, spreminjanja v letnih časih in beleženja obiskovalcev. V tem času se je vanj ujelo več kot 100 obiskovalcev. Njihove fotografije so zdaj razstavljene v galeriji. Dvajset najbolj izvirnih fotografij je bilo posredovanih strokovni komisiji, v kateri so bili umetnostna zgodovinarica **Petra Paravan**, vizualni umetnik in umetniški vodja *Forme vive* v PP **Gregor Maver** in mladi fotograf **Miha Skrt**, prvi razstavljaev v galeriji Razglednica. Končni rezultat je bil na koncu precej zanimiv, saj daje fotonatečaju mednarodni pečat in je razlog, da dveh nagrajencev ob odprtju razstave ni bilo med nami. Soglasno je bila kot najbolje ocenjena fotografija **Ryana Greya** s Floride. Na drugo mesto se je s svojo fotografijo uvrstil **Sanjay Mahboobani** iz Londona. Simbolično nagrado,

Prva nagrada: Ryan Grey, ZDA

keramično okarino, je tako lahko osebno prevzel le **Damijan Simčič**, ki je avtor tretjevrščne fotografije. Še enkrat čestitke vsem trem kakor tudi vsem drugim, ki so z objavami svojih fotografij v ogledalu soustvarjali dogajanje v parku. Nadaljujemo fotonatečaj na isto temo, tokrat za leto 2017, in končna razstava bo čez eno leto v podobnem terminu.

Primož Kožuh

Tretja nagrada: Damijan Simčič, Slovenija

Druga nagrada: Sanjay Mahboobani, VB

Kulturnemu mozaiku dodali kamenček izročila Banjške planote

Prešernov smenj, ki oživi spomin na 19. stoletje in našega največjega pesnika, je ena od najprepoznavnejših slovenskih prireditev ob kulturnem prazniku. Letos se je 8. februarja na ulicah Kranja odvijal že petnajsti sejem domače in umetnostne obrti. Utrip trgov so zaznamovali pevski zbori in recitacije Prešernovih pesmi. Nostalgичne melodije lajnarjev in topot konjskih vpreg s kočijami so obiskovalce hudomušno spominjali na romantično stoletje. Mestni tlak je s plesi obarvalo več folklornih skupin iz različnih krajev Slovenije. "Tahmašne gvante" smo oblekli tudi kalski folklorniki in se ob spremljavi godcev "Nikoli mlajši" ponosno zavrteli v starem mestnem jedru ter dodali kamenček izročila Banjške planote v veličasten kulturni mozaik.

Darja Rijavec

Foto: arhiv Folklorne skupine Kal nad Kanalom

Zborovska navdihujoča tradicija

16. revija pevskih zborov Goriške v Kulturnem domu Deskle je potekala v organizaciji novogoriške izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti v sodelovanju s Kulturnim društvom "Svoboda" Deskle in Osnovno šolo Deskle. Od petka, 27., do nedelje, 29. januarja, smo lahko prisluhnili raznolikemu programu slovenskih umetnih, ljudskih pesmi, skladb svetovne literature, sakralnih in posvetnih, dvaindvajsetih različnih pevskih sestavov in vokalnih skupin.

"To je srečavanje med vsemi, ki jim zborovstvo nekaj pomeni in imamo zapeto besedo radi. S pesmijo se družimo in pesem nas povezuje. V tej povezovalnosti je bogastvo našega primorskega zborovskega petja," je povedala ob zaključku revije gospa **Sabina Volk Simčič**, koordinatorka novogoriške izpostave JSKD-ja.

Revijo sta letos s svojim programom tradicionalno sooblikovala Mešani pevski zbor Jože Srebrnič Deskle pod vodstvom gospe **Adele Jerončič**, ki je nastopil v petek, in Moški pevski zbor Kazimir Nanut pod nadomestnim vodstvom gospoda **Aleša Rupnika**, v soboto.

Na letošnji reviji na regijski ravni smo prisluhnili raznolikim sporedom, o spremljanju pa so nastopajoči povedali: "S sode-

lovanjem na Reviji pevskih zborov Goriške imamo možnost pokazati, česa smo se v preteklem letu naučili," pravi gospod zborovodja **Klemen Nanut**, "obenem nam pride zelo prav, da je prisotno izvedensko uho, ki nam po nastopu razloži, kaj je bilo dobro in kaj bi bilo treba izboljšati, spremeniti."

Revijo pozimi žal vsakoletno spremljajo okoliščine, kot je čas gripe in viroz, ki, kot pravi zborovodkinja gospa Adela Jerončič, niso nepomembne za prikaz dela na reviji: "Pozdravljam, da te posluša strokovnjak in ti svetuje ali opozori na kakšno napako, ki je sam že več ne sliši. To naj bi bil za zborovodje tudi namen revij."

Zdravstvene okoliščine so botrovale k nepopolnim postavam in zamenjavam

zborovodij. "Na srečo imamo v zboru človeka, ki je popoln za to delo in sem mu brez najmanjše skrbi prepustil dirigentsko paličico. Iskrena zahvala gre gospodu **Alešu Rupniku**," je povedal **Klemen Nanut**.

Petkov koncert si je prišla ogledat samostojna strokovna svetovalka za vokalno glasbo pri Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti gospa **Mihela Jagodic**, pogled na zborovstvo na Goriškem pod vtisi tridnevne revije pa je podal strokovni spremljevalec gospod **Ambrož Čopi**: "Pomembno je, da zborovstvo živi po vseh mestih in vaseh, a območje ponavadi zraste zaradi peščice ali ene zasedbe, ki z zgledom dviga hotenja vseh in s svojo prisotnostjo navdihuje druge."

Kar nedvomno velja tudi za domača sodelujoča zbora z večdesetletno tradicijo. Da mora zborovstvo živeti po vaseh in krajih, meni tudi gospod župan **Andrej Maffi**, ki, kot je povedal v petek na reviji, kljub ne ravno rožnatim pogojem v kulturi verjame v zborovsko ustvarjanje in poustvarjanje še naprej, tudi na reviji v Desklah.

Mojca Perkon Kofol

Moški pevski zbor Kazimir Nanut iz Kanala

Mešani pevski zbor Jože Srebrnič Deskle, foto: Pavšič-Zavavlav, arhiv JSKD-ja

OŠ Kanal

Obisk groba Antona Nanuta in vpis v žalno knjigo

Učenci izbirnega predmeta glasbeni projekt smo obiskali grob **Antona Nanuta** v Kanalu, kjer maestro Nanut počiva od 15. januarja 2017. Učiteljica predmeta **Mojca Jerončič** se je za izlet odločila, ker je bil gospod Anton Nanut velik zborovodja, rojen v Kanalu 13. septembra 1932. Anton Nanut je bil že kot otrok med drugo svetovno vojno orglar v kanalski cerkvi, ker so njegovega očeta izgnali v taborišče. Z rojstnim krajem je bil povezan tudi v poznejših letih. Bil je ustanovitelj in vodja festivala sodobne glasbe *Kogojevi dnevi*. V letu, ko je prejel Prešernovo nagrado, je obiskal tudi našo šolo in se srečal z učenci, ki so sodelovali pri slovenski bralni znački.

Po obisku groba smo se učenci odšli vpisat v žalno knjigo na občino, kamor smo napisali sožalne besede.

Matija Koren, 8. a

Kulturni dan na Osnovni šoli Kanal

V torek, 7. februarja, smo na Osnovni šoli Kanal priredili prireditev ob Prešernovem dnevu. Odvijala se je četrto šolsko uro. Proslavo sta vodila **Manca Velišček** iz 9. a razreda ter **Andraž Hvalica** iz 7. b razreda.

Sledile so različne recitacije, zlasti Prešernovih pesmi. Ena od teh pa je bila prav posebna. **Maja Laščak** in **Domen Gabrijelčič** sta deklamirala pesem Soči pesnika **Simona Gregorčiča**. Učenci dramske skupine so predstavili *Lepo Vido v akciji*, delo **Andreja Rozmana - Roze**. S pevskimi točkami je sodeloval otroški pevski zbor OŠ Kanal, učenci prvega razreda pa so pripravili plesno točko.

Na koncu prireditve so podelili priznanja za najboljše literarne prispevke v Pedagoški akciji Zveze delovnih invalidov. Knjižne nagrade in priznanja so prejele **Lia Levpušček** in **Veronika Stegel** iz 3. b razreda, **Nina Pavšič**, učenka 6. a, in **Ana Vidmar** iz 7. b razreda.

Jernej Vinazza, 8. a

Hiška eksperimentov nam je popestrila dan

21. decembra lani je Osnovno šolo Kanal obiskala Hiša eksperimentov iz Ljubljane. Tu je za en dan ustvarila malo Hiško eksperimentov z eksperimenti in dvema dogodivščinama.

Kot vsak dan smo se v šolo odpravili ob osmih. Pred šolo je že čakal avtomobil Hiše eksperimentov. Dve šolski uri so nam popestrili z zanimivimi poskusi in dogodivščino. Na našo šolo so prinesli več kot šestdeset mobilnih eksperimentov, ki smo jih lahko preizkusili! Prvo uro nas je v večnamenski dvorani pričakala dobrodošlica. Drugo uro smo se igrali s poskusi, zadnjo pa smo se vrnil v večnamensko dvorano. Čakala nas je voditeljica, ki je na odru uprizorila plinologijo. To je bila predstava, s katero smo spoznali pline, njihove lastnosti ter zanimivosti. Občinstvo se je najbolj smejalo, ko je voditeljica vdihnila helij iz balona in govorila tako smešno, da smo pokali od smeha.

Po pouku so hiško odprli še za starše, da so lahko s svojimi otroki preizkusili vse eksperimente, dokler ni zaprla svojih vrat in od takrat naprej je šola spet postala šola, kot je bila prej.

Jernej Vinazza, 8. a

Učenci navdušili s predstavo

Na Osnovni šoli Kanal so pripravili glasbeno gledališko predstavo *Glasba mi je vse* (po knjižni predlogi **Janeza Remškarja**, *Mulci proti dr. Zlobi*). Člani dramskega krožka so se povezali s člani mladinskega pevskega zbora in plesalkami, k celovitosti predstave so pripomogli člani avdiovizualnega krožka in učenci, ki obiskujejo izbirni predmet glasbeni projekt. Predstava z velikim številom nastopajočih je bila s pomočjo dramske zgodbe povezana v smiselno celoto. V prvem delu se nam je predstavila družina v domačem okolju, v drugem delu pa se je družina odpravila na koncert mladih talentov, kjer so učenci zaigrali na različne instrumente in zapele v mladinskem zboru. Predstavo si je ogledala tudi selektorica za otroške gledališke prestave pri Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti **Ana Ruter**, ki je sode-

lujočim čestitala in zaželela še veliko uspešnega dramskega, glasbenega in plesnega ustvarjanja. Mentorici **Suzano Kavčič** in **Mojco Jerončič** je pohvalila, da jima je uspelo združiti številne učence z različni-

mi interesnimi dejavnostmi, in dodala, da takšnih predstav med osnovnošolci ne vidimo pogosto.

Petra Paravan

Foto: Petra Paravan

Knjižne POPslastice z Vidom Valičem

Brati pomeni delati podvige ... in tudi doživeti kakšno zanimivo srečanje, kot je bilo tisto konec januarja v goriški knjižnici.

Nekaj osmošolcev in devetošolcev se nas je udeležilo **Knjižnih POPslastic z Vidom Valičem**, slovenskim igralcem, televizijskim voditeljem in standup komikom, katerega "biografija se piše kot zgodba o

vztrajanju: ko ti zaprejo ena vrata, potkaš na druga. Ko te neke decembrske noči zbijejo na tla, vstaneš, greš dalje in pozneje celo najdeš načine, da se temu smejiš."

Med enournim pogovorom je z nami delil svoje izkušnje o vojski, Los Angelesu in življenju na domačih tleh.

Srečanje smo zapustili polni nasvetov, česa NE narediti v določenem trenutku.

Domen Medvešek

Lutkovna delavnica v 2. razredu OŠ Deskle

V tednu kulture smo imeli v 2. razredu ustvarjalno delavnico. **Hana, Špela in Lana** so o njej zapisale:

- Iz cedeja sem naredila miš. Uporabila sem tudi palico.
- Iz nogavice sem naredila ročno lutko – medveda. V skupini sem bila z **Ivano** in Špelo.
- Izdelali smo ročne lutke in jaz sem izdelala konja. Na nogavico sem zalepila oči, usta in ušesa.
- Na predstavo so prišli učenci prvega razreda.
- Ko sem začela izdelovati lutko, mi je bilo zelo lepo.
- Prvošolcem smo zaigrali lutkovno predstavo.
- Moja lutka mi je zelo všeč in še čarobna je.

OŠ Deskle

Dišalo je po dobroti

December je dišal:

- prav malo po snegu (le če si se zazrl v čarobno dekoracijo na hodnikih),
- po piškotih (hvala, upokojenke, za vso strokovno pomoč in potrpežljivost),
- po zeliščih in čajih (hvala gospodu Borisu za poučno naravoslovno delavnico),
- po znanosti (Hiška eksperimentov na OŠ Kanal – darilo obeh šol mladim iz občine),
- po pravljicah (lutkovna predstava Peter Klepec v izvedbi DU Solkan je navdušila naše učence in učiteljice),
- po prazniku domovine (obeležili smo dan samostojnosti in enotnosti),
- po božični pesmi in dobrih željah (zadnji dan so šolske hodnike preplavile pesem in dobre želje),
- po dobroti.

Prisrčna hvala vsem za prostovoljne prispevke na koncertu *Po dobroti diši*.

Otroci predšolske skupine vrtca Deskle so obiskali otroke v Stari Gori, jih obdarili in se predstavili s pesmicami in dramatizacijo o babici Zimi in živalih. Hvala vsem otrokom in staršem, da ste prisluhnili klicu dobrote. Zbrana darila bodo preko leta otrokom v bolnišnici polepšala dneve, ki so sicer zelo drugačni od živčava v vrtčevskih igralnicah in na šolskih hodnikih.

"Dobrota je jezik, ki ga gluhi slišijo in slepi vidijo." (Mark Twain)

Mama,

vedno mi pomagaš.

Mama,

vedno prideš na pomoč,

ko je zunaj temna noč.

Lara Gerbec, 3. b

Lana Cvetrežnik, 7. a

Eksperimentalnica v vrtcu Deskle

V sodelovanju z novogoriško hišo poskusov smo v vrtcu Deskle izvedli eksperimentalnico za otroke. Delavnice so se udeležili otroci starejših treh oddelkov. Vsebina je bila primer na starosti in razvojni stopnji otrok, saj so preko eksperimentov iskali odgovore na že prej zastavljena vprašanja. Pokazalo se je, da sta vedoželjnost in domišljija najmlajših brez meja. Z navdušenjem so sodelovali, spraševali in ugibali o posledicah poskusov. Za še večje veselje so poskrbeli izvajalci delavnice, saj so otrokom pomagali pri izdelovanju pisanih vrtavk, ki so jih lahko odnesli domov.

N. Š.

Ob obisku g. Branka Žnidarčiča

Tako kot že večkrat smo tudi letos v vrtcu gostili **Branka Žnidarčiča** – izdelovalca pustnih mask. Ob pogovoru z njim so se otroci seznanili s šegami in navadami v naših krajih, z izdelavo unikatnih pustnih mask in oblačili, ki sodijo poleg. Poseben način izdelave pustnih mask je bil otrokom zelo zanimiv. Še posebej pa so bili navdušeni nad pomerjanjem že izdelanih mask. Gospodu Branku se najlepše zahvaljujemo za njegov obisk. Želimo mu veliko uspehov in ustvarjalnosti pri ohranjanju tradicije

ter še naprej veselega sodelovanja z najmlajšimi.

N. Š.

Branko Žnidarčič ob izdelovanju unikatne pustne maske.

Varni v prometu

Petošolci na OŠ Deskle smo sodelovali v projektu Zavoda Varna pot, katerega skupne točke so pomoč, osveščanje ter spodbujanje k večji varnosti na slovenskih cestah. Letošnji slogan je "Hvala, ker me spoštuješ!". Z dejavnostmi smo hoteli opozoriti in se hkrati zahvaliti voznikom za spoštovanje nas, pešcev, in drugih udeležencev cestnega prometa.

A.Z.

Od jeseni bodo tolminskim gimnazijcem družbo delali tudi strojni tehniki

Že jeseni se bodo hodniki Gimnazije Tolmin napolnili tudi z dijaki, ki se bodo izobraževali po programu strojni tehnik. Program bo izvajan na Gimnaziji Tolmin kot dislocirani oddelek Šolskega centra Nova Gorica. Splošne predmete bodo poučevali učitelji Gimnazije Tolmin, strokovne pa učitelji ŠC Nova Gorica. Velik interes za zagon programa so izkazala zlasti večja posoška podjetja. Lokalna podjetja, tudi iz občine Kanal, bodo vsem dijakom, vpisanim v ta program, zagotovila štipendije in študijsko prakso. Glede na to, da v posoških občinah podjetja v naslednjih letih načrtujejo več kot 60 zaposlitev na področju strojništva, prihodnjim dijakom prav gotovo ne bo težko najti zaposlitve. Svoje šolanje pa bodo lahko nadaljevali tudi na visokošolskih študijih.

Na Gimnaziji Tolmin zagotavljajo, da se bodo za dejavnosti dijakov strojnega programa potrudili prav tako, kot se trudijo za gimnazijske dijake.

Petra Drnovšek

Leteči avtomobil, vir: svetovni splet

Draga mama,
rada te imam,
ker si sonce in luč
mojega sveta.
V očeh sonce ti žari,
sreča moja – to si ti.

Ana Hvalica, 3. b

Maj Kodelja, 3. k

Pesnice o najboljših mamah

Mama,
hvala ti za vse dni,
ki si jih preživela z mano.

V srcu te bom imela,
ti bom pesmi pela,
da boš zažarela,
draga mama,
da boš vedno vesela.

Lia Levpušček, 3. b

Moja mama se smehlja,
moja mama me rada ima.
Z menoj včasih se igra,
z menoj včasih klepeta.

A kadar razjezi se,
bolje, da kriva nisem.
Ona dere se, kriči,
a ko se pomiri,
boljše mame na svetu ni.

Veronika Stegel, 3. b

Andraž Hvalica, 7. b

Kralj gorjanskih pešcev

Letos mineva 170 let od smrti našega vsestransko zaslužnega rojaka **Valentina Staniča**. Navdušeni planinec in planinski pisatelj profesor **Evgen Lovšin** je veličino njegove osebnosti ocenil z besedami: "V osebnosti **Valentina Staniča** so bile harmonično združene dejavnosti pesnika, pisatelja in prevajalca, učitelja in vzgojitelja, prosvetnega in socialnega delavca, duhovnika, zdravnika, tiskarnarja in razširjevalca slovenske knjige, umnega kmetovalca in rokodelca, prosvetljenca, fizika in zemljepisca, veleturista in planinskega pisatelja, človekoljuba, ljubitelja živali in cvetja." [Veleturist je staro ime za planinca – opomba a.]

Tako kot drugi potniki so morali nekoč tudi dijaki in študenti opraviti dolgo pot v šolo peš. Zato so bili dobri hodci. Naš Stanič, ki je bil poleg drugega še planinec in alpinist, je bil od vseh najboljši. **Anton Martin Slomšek** ga je v zborniku *Drobtinice* iz leta 1848 imenoval kar "kralj gorjanskih pešcev". Oba, Stanič na Goriškem in Slomšek na Štajerskem, sta pospeševala šolstvo, razširjala knjige in pisala pesmi. Osebo sta se spoznala že, ko Slomšek še ni bil škof in je obiskal Staniča v Gorici leta 1835.

V obeh knjigah z naslovom *Valentin Stanič*. Prvi alpinist v *Vzhodnih Alpah*, tisti, ki jo je uredil profesor Evgen Lovšin leta 1956, in tisti, ki jo je dopolnil profesor **Stanko Klinar** leta 2000, je pod naslovom *Iz pisma nekega potnika* objavljeno Staničovo pismo, ki ga je poslal iz Kanala v Sal-

zburg, ko se je jeseni leta 1802 za stalno vrnil v domovino. Ob branju pisma lahko s pomočjo zemljevida lepo sledimo takratni Staničevi poti. Od Salzburga do Špitala ob Dravi je pešačil v smeri sedanje avtoceste. Počival in prenočeval je v krajih Hüttau, Tweng in Linsenhofen. Kmalu po Špitalu ob Dravi je zapustil deželno cesto in ubral bližnjico čez Ziljske Alpe do Svetega Pavla v Ziljski dolini. Tu je zaključil četrti dan potovanja pri sorodniku **Matevžu Staniču**, župniku v tem kraju. Ker se je nameraval srečati s svojimi na Svetih Višarjah, se je podal naslednji dan "čez goro po imenu Martinisjoch", v Kanalsko dolino pod Svetimi Višarjami na tedanjem Koroškem. Staničev Martinisjoch je mogoče Ojstrnik v Karnijskih Alpah. Staničev opis poti se tu konča. Zapisal je še, da je zaradi pričakovanega deževja opustil načrtovani obisk

Višarij. Nadaljnje potovanje ni moglo potekati drugače kot čez Predel in ob Soči proti domu. Za vso pot je potreboval Stanič šest dni. Po avtocesti je iz Kanala do Salzburga približno 300 kilometrov. To razdaljo so takrat podaljšale še tedanje ovinkaste ceste. Stanič je moral na tej poti premagati tudi skoraj 4000 metrov relativne višine petih gorskih prelazov. Najprej je moral čez Radstatske Ture, nato čez prelaz Katschberg, potem še čez vzhodne obronke Ziljskih in Karnijskih Alp in nazadnje še čez Predel. Drugega za drugim je prehodil vsak dan več kot petdeset kilometrov. Upravičeno se je Stanič v pismu pohvalil, da pred njim te poti ni opravil še nihče v šestih dneh.

Planinski pisatelj **Janko Mlakar** je v opisu svojega vzpona na Veliki Klek (Grossglockner) zapisal, da se mu zdi, da je bil Stanič malce – rekorder. Nekoliko je to tudi res. Slomškova počastitev Staniča z nazivom kralja tedanjih gorjanskih pešcev pa drži kar v celoti.

Jože Medvešček

MITSUBISHI ELECTRIC

Doživetje razkošja

Klimatska naprava MSZ-LN je dobavljiva od maja 2017.

www.vitanest.si

Uvoz in distribucija klimatskih naprav, toplotnih črpalk in sistemov za prezračevanje z rekuperacijo toplote
VITANEST d.o.o., NOVA GORICA | tel.: 05/338 49 99 | e-pošta: vitanest@vitanest.si

080 19 59

Občanke in občani častljivih let

Občina Kanal ob Soči sodi med 50 največjih občin v Sloveniji. Šteje več kot 5000 prebivalcev, med katerimi jih najdemo kar nekaj, ki so dočakali zavidljivo starost. Nekatere med njimi smo že predstavili, druge bomo danes in v prihodnje. Pravijo, da so ženske vzdr-

Gospod **Franč Ipavec** šteje kar 95 let. Rodil se je v Ročinju pri Pintarjevih. Všeč mu je bila *Fleutova Anica* iz Doblarja, h kateri se je večkrat odpeljal in ji zapel podoknico, pri kateri je bil očitno uspešen, saj letos z gospo praznujeta že 68 let skupnega življenja.

G. Franc je služil italijansko vojsko, po razpadu Italije so ga zajeli Nemci in odpeljali v Nemčijo kot vojnega ujetnika. Po vojni je opravljal različne poklice. Delal je kot krojač, šival je železniške uniforme, pozneje pa je delal v elektrarni Doblar, Iskri, Piranskih solinah ... Skozi celo življenje pa ga spremlja pesem. Pel je v oktetu in različnih zborih. Leta 1959 je nastopil v oddaji *Pokaži, kaj znaš* s pesmijo *Ti si urce zamudila*.

Drugi gospod, ki dokazuje, da so tudi moški trdoživi, je gospod **Silvo Pertovt**. Danes 90-letni Silvo se je rodil pri *Hdinovih* na Vrhavču, življenjsko sopotnico pa si je izbral v sosednji vasi Zabrd. V mladosti je delal v Gradisu na Gorenjskem, potem pa sta z ženo kmetovala na domačiji. Veselje pri hiši se je pomnožilo z rojstvom hčerke, pozneje z zetom in rojstvom vnukinje.

Silvo je vesel, da so se uresničile njegove sanje, tekoča voda v vsako hišo. Pravi, da si nikoli ni mislil, da bo to dočakal. Hvaležen je Krajevni skupnosti Kal nad Kanalom in Občini Kanal ob Soči za organizacijo gradnje vodovoda.

95-letna **Kristina Berlot** se je rodila pri Kraščkovih na Krasu. Kot dekle je eno leto služila v Trstu. Med vojno je sodelovala v NOB-ju, nato pa je delala na krajevnem uradu v Kanalu. Spoznala je *Štefčevega Jožeta* iz Levpe in se z njim poročila. Takrat je pustila delo na krajevnem uradu in postala gospodinja ter mati trem sinovom. Danes ima Kristina pet vnukov in tri pravnuke.

Pred tremi leti je žal hudo zbolela in tako postala oskrbovanka doma upokojencev Podsabotin. Kristina je v domu zadovoljna. Ima veliko prijateljic, s katerimi obuja spomine ter večkrat tudi kaj zapoje. Ob obisku članov DU si je zaželela pesmi *Na oknu glej obrazek bled*, ki smo jo skupaj zapeli.

Druga gospa častljivih let je 95-letna **Emilija Gorjup**. Ga. Emilija se je rodila v zaselku Lipice pri Kalu. Za življenjskega sopotnika si je izbrala sosedovega Dominika, s katerim sta živela v njuni rojstni vasi. Imela sta tri otroke, danes pa ima Milka sedem vnukov in sedem pravnukov. Med vojno je sodelovala v NOB-ju. Po končani vojni je delala v krajevnih organizacijah, kmetovala in gospodinjila. Do visoke starosti je Milka živela doma. Pred petimi leti je po hudi bolezni postala oskrbovanka doma upokojencev v Renčah, kjer se dobro počuti.

žljivejše in dočakajo višjo starost, a gospoda Franc Ipavec in Silvo Pertovt dokazujeta, da tudi moški niso od muh.

90-letna gospa **Marija Podbršček** živi v vijolični hiši ob cesti, ki vodi proti Ligu. Barvo fasade je sama izbrala s pomočjo radiestzijskih naprav. Tudi druge odločitve v življenju sprejema s pomočjo nihala. Rodila se je v Cerknem. S 14. leti si je začela služiti kruh s čipkarskimi izdelki, ki so jih prodajali v Gorico, pozneje pa v drugo v Idrijo. Med vojno je sodelovala v NOB-ju. Po vojni je delala v elektrogospodarstvu v Cerknem, kjer je bil zaposlen tudi Polde iz Paljevega. Povabil jo je na ples, sledila je poroka in nato selitev v Kanal. Marija se je v Kanalu hitro vključila v družabno življenje, sodelovala je v krajevnih organizacijah, RK in vodila tečaj klekljanja.

95-letna **Anica Košir** se je rodila v Anhovem, v družini z osmimi otroki. Na 15. rojstni dan se je zaposlila v tovarni v Anhovem. Anica pravi, da sta s tovarno enake starosti. Za življenjskega sopotnika si je izbrala **Majerčnovca Jankota** iz Gorenje vasi. V zakonu se jima je rodil sin. Danes pa Anico razveseljuje vnuk in pravnukinja. Pravi, da so se časi precej spremenili tudi v smislu oblačanja. Dekleta so takrat imela v omari krilo "za eno čednost". Na koncu nam še pove, da se ji ne glede na to, da je na svetu že 95 let, zdi, da se je vse odvijalo zelo hitro.

Vsem slavlencem želi Društvo upokojencev Kanal ob njihovih častljivih jubilejih veliko veselja, radosti, predvsem pa, da bi jim zdravje še naprej dobro služilo. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo občinskega glasila Most.

Sonja Kralj in Maja Gerbec

Ujemite zimsko akcijo!

5 LET JAMSTVA
BREZ OMEJITVE
KILOMETROV

Naši zimski športniki dobro vedo, da sta varnost in udobje ključna dejavnika odlične vožnje. Pojdite dlje tudi vi in ujemite **zmagovalne cene modelov Ford Style** ter ob nakupu izkoristite še **bon za 250 €** za nakup originalne dodatne opreme ali zimskih gum.

Več na Ford.si

FIESTA STYLE

že za

11.130 €

B-MAX STYLE

že za

13.970 €

FOCUS STYLE

že za

14.440 €

C-MAX STYLE

že za

17.020 €

* Ob nakupu vozila iz serije STYLE.

Uradna poraba goriva: 3,2-7,2 l/100 km. Uradne emisije CO₂: 82-169 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolična.

**Prima I.E.
Nova Gorica d.o.o.**

Cesta IX. korpusa 96
5250 Solkan

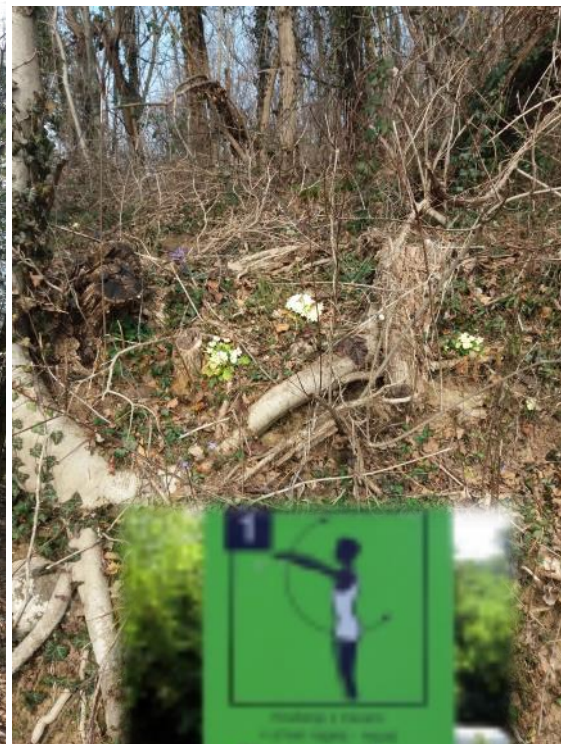
tel.: 05 330 3880
fax: 05 330 3884

e-mail: prodaja@primaie.si
www.primaie.si

Trim steza

V Kanalu je žal bolj malo poti, kjer se lahko v celoti izogneš avtomobilom in se v miru posvetiš rekreaciji, zato je za takšen kraj zelo pomembno, da ima tudi lepo urejeno trim stezo, in Kanal jo letos zagotovo ima. Kar nekaj let trim steza – tako po videzu kot funkcionalnosti – ni bila ravno mikavna. Letos pa se svojim uporabnikom kaže prav v drugi luči. Table so dobro vidne, veliko nepotrebnega grmičevja, vej od dreves je odstranjenih, posekanjih. Nikjer, čisto nikjer ni nikakršnih odpadkov, odvrženih pločevink ... Skratka pot je zelo dobro vidna in pravi užitek se je tam sprostiti. Ko pa te ob koncu poti pričakajo še trobentice, veš, da si naredil nekaj dobrega za dušo in telo.

Tistemu ali tistim, ki je ali ste poskrbeli za to, da je trim steza takšna, kot mora biti, iskrena hvala. Tako imamo danes na eni strani Park Pečno s svojo prekrasno naravo in pogledom na reko Sočo, na drugi strani brega pa trim stezo, ki ti prav

tako ponuja lep razgled in možnost fizične rekreacije. Pomlad je pred vrati, polejte se približuje, izgovorov ni več ...

Se vidimo na levem ali desnem bregu Soče.

Maja Gerbec

Anhovo, Deskle – nekoč in danes

Priključimo v spomin podobi Anhovega in Deskel v preteklosti ter kritično ocenimo njuno stanje v sedanosti.

Pred letom 1921, ko je g. Nibrant odkril v Rodežu lapor in zgradil cementarno, je bilo Anhovo prijazna kmečka vas. Obdajali so jo njive, vrtovi, sadovnjaki in brajde. Denarja je bilo malo, veliko pa zdravega, družabnega življenja. Dodatni zaslužek so prebivalci dobili v dninah, pri gradnji Bohinjske železnice, kasneje v kamnolomu in v cementarni ter v elektrarni Plave. Italijani so leta 1922 začeli proizvodnjo azbest-cementnih izdelkov in zgradili tovarno ter jo imenovali "Salona d'Isonzo". Azbest so uporabljali tudi po letu 1945, do leta 1996, ko je bil sprejet zakon o prepovedi njegove uporabe. Proizvodnja je veliko let cvetela, povečevala se je potreba po novih delavcih. Prebivalci Anhovega, bližnjih in daljnih krajev, celo iz takratnih jugoslovanskih republik so dobili zaposlitev. Veseli so bili zaslužka, niso pa vedeli, da v njihova telesa prodirajo smrtonosne klice azbesta. Do leta 1982 se ni o škodljivosti te surovine v javnosti nič vedelo. Odbor za varstvo okolja se je boril proti azbestu in njegovi uporabi kar 14 let.

Za potrebe delavcev in njihovih družin je v Anhovem obratovalo več trgovin in ustanov. Še nekaj let po osvoboditvi, leta 1945, so bile kar 4 prehranske trgovine, ena z mešanim blagom. Imeli smo trgovino s tekstilom, trgovino zelenjave in mlekarjo, pekarno s slaščičarno, mesnico, 4 gostilne in balinišče. Tudi frizerka, brivec, krojač in čevljar so imeli dovolj dela. Neda leč od vasi je pridno delal kovač. Blizu tovarne so bili pošta, ambulanta, kinodvorana, teniško igrišče, kjer so mladi tudi plesali. Nekaj let so delovali tudi vrtec z bazenom in nekaj učilnic z italijanskimi učitelji.

Tovarna se je širila, zasedla zemljo, obdala bivališča. Vedno več je onesnaževala. Danes je Anhovo zapuščena vas, le dve družini sta ostali v rojstni hiši. Vse je propadlo. Prebivalci so se neradi selili in veliko jih živi v Desklah, kjer so dobili stanovanje in za življenje potrebne dobrine.

Kaj pa se v Desklah dogaja danes? Zaprl so nam že dve trgovini, banko, pošto, obeta se ukinjanje parkirnih prostorov, ki so nujno potrebni za bolnike, za kulturni dom in njegovo delovanje. Pozabljajo se zgodovina Anhovega, njegov propad in obljube, potre-

be ljudi, starejši, bolni, invalidi, vzroki njihovih bolezni. Tovarna ne živi več v nobenem sožitju s prebivalci. Pozablja na žrtve, ki so posledica njenega obstoja, pozablja na dogovor, ki je bil pred desetletjem sprejet, da bodo domačinom nudili delo, da ne bodo gradili, dovoljevali umazane ali težke industrije, da bodo o inovacijah obvestili krajanje, iskali njihovo soglasje in upoštevali njihovo mnenje. Kaže, da ne samo lastnike, tudi nekatere zaposlene skrbi le kapital in pozabijo na ljudi.

Sreča je, da imamo posameznike združene v društvu Eko, ki se bori za čisto okolje, za zdravo življenje nas in potomcev. Pomagajmo jim, podprimo njihovo delovanje in trud ter upajmo na uspeh.

L. R.

Sandi Gabrijelčič

Plesalec z veliko začetnico

Pošteno povedano, dolgo časa sploh nisem vedela, kdo je Sandi Gabrijelčič. Ja, slišala sem že za njegove rezultate, a kdo stoji za temi rezultati, mi je bila neznanka. Tudi videla sem ga že. Večkrat, a nikoli zares opazila. Vse do trenutka, ko sem ga prvič videla na odru. Ne vem točno, kje je to bilo, vem pa, da sem si do potankosti zapomnila njegove gibe. Kot bi bil spojen s plesom. Ta skromni fant se je na odru prelevil v pravo zvezdo. Plesno zvezdo. In danes zagotovo vem in ne bom nikoli pozabila, kdo je Sandi Gabrijelčič.

Za občinsko glasilo Most sva se pogovorila na temo njegove velike ljubezni – plesa.

Sandi, ko te človek vidi na odru, se zdi, kot da plešeš že od zibelke naprej. Koliko časa že plešeš?

Hvala. Ples je del mojega življenja zadnjih osem let.

Si od vedno vedel, čutil, da je ples tvoja velika ljubezen?

Po pravici povedano se mi, preden sem se začel ukvarjati s plesom, niti sanjalo ni, kako veliko mi pomeni. Ko pa sem enkrat začel, sem takoj videl, da ni poti nazaj. Ples je postal in je del mene.

Zvrsti plesov je ogromno. Človek se kar težko odloči, katera mu je najbolj pri srcu. Katera zvrst plesa ti najbolj ustreza?

Meni osebno od vseh zvrsti najbolj ustreza in najbolj uživam prav v breakdanceu.

V plesnih tekmovanjih si nanizal že kar nekaj izvrstnih rezultatov. Lahko našteješ nekaj svojih plesnih uspehov, na katere si najbolj ponosen?

Leto 2013 je bilo zame zelo uspešno. Na državnem prvenstvu sem zasedel 3. mesto, na svetovnem prvenstvu 4. mesto solo in skupinsko 1. mesto. V preteklem letu smo kljub odcepitvi od prvotnega kluba dosegli 1. mesto. Na vse rezultate sem izredno ponosen, saj so kazalnik, da se s trdim delom lahko da leč pride. Konkurenca tako na državnem kot svetovnem prvenstvu je velika. Plesalci so odlični, zato je pomembna vsaka malenkost. Vse ti mora "štimat", tako fizična kot tudi psihična pripravljenost.

Brez poškodb najbrž tudi pri plesu ne gre? Si bil že kdaj poškodovan?

Zanimivo je, da so se splošno gledano poškodbe znatno zmanjšale, odkar se ukvarjam s plesom. Ena izmed dobrih

strani breakdancea je, da se ti izboljša koordinacija. A vseeno popolnoma brez poškodb tudi pri plesu ne gre. Tudi pri meni ne. V zadnjih osmih letih, odkar je ples tako velik del mene, sem si nategnil ramensko vez, izpahnil palec in poškodoval nos. A nobena poškodba na srečo ni bila tako huda, da bi me odvrgla od plesa.

Do lani si plesal v drugih plesnih klubih, danes pa si del svojega. Od kje želja po ustanovitvi lastnega plesnega kluba?

Po odhodu iz plesnega kluba V.I.P. sem kmalu ugotovil, da brez plesa preprosto ne gre. Tudi predajanje plesnega znanja mlajšim generacijam mi je bilo zelo ljubo in želel sem si to početi še naprej. Beseda je dala besedo in tako sva s **Tanjo Simčič Makuc** sklenila, da odpreva svoj plesni klub. Ples obožujemo, rada predajava znanje naprej, torej zakaj ne. In tako je nastal plesni klub ŠK Unity.

Plesni klub deluje dobrega pol leta. Kako si zadovoljen do sedaj?

Izredno sem zadovoljen, saj niti v sanjah nisem pričakoval, da nam bo toliko plesalcev in željnih plesnega znanja sledilo in skupaj z nami želelo ustvarjati plesno zgodbo.

Vajin klub veliko da na to, da se otroci v njem dobro počutijo. Nam lahko kaj poveš o vaših izven plesnih dejavnostih (pust, toplice ...)?

Oba s Tanjo se zavedava, da so treningi naporni, predvsem za naše najmlajše, zato sva jim želela ponuditi nekaj več. Želela sva in želiva si, da bi bil to več kot zgolj plesni klub. Želiva si, da se naši plesalci v njem počutijo dobro, da radi prihajajo na treninge in skupaj z nami ustvarjajo nepozabno plesno zgodbo.

Zato sva kljub kratkemu delovanju plesnega kluba decembra uprizorila božično produkcijo, na kateri so se naši člani predstavili z zanimivimi koreografijami. Meseca februarja je bil letos pust, zato smo pripravili pustno delavnico, na kateri smo izdelali čisto svoje pustne kostume in se v njih udeležili pustne povorke v Šempetru. Med tem časom smo imeli tudi nekaj plesnih nastopov, v mesecu marcu pa nas čaka naš prvi plesni kamp, ki bo potekal v Termah Dobrna in ki se ga vsi že zelo veselimo.

Načrti za prihodnost?

V tem letu načrtujemo tudi organizacijo tekmovanja break in hiphop battle, za ključno produkcijo. Do naslednjega šolskega leta pa se bomo poskusili razširiti tudi v Ljubljano ter celo v ... To pa ostaja še skrivnost ;).

Želje, misli za naše bralce ...

Vsem želim veliko uspehov, zdravja in predvsem sreče. And never forget that it's never too late to start something new ;). (In nikoli ne pozabite, da ni nikoli prepozno začeti nečesa novega.)

Maja Gerbec

To je Arsenije!

28-letni odbojkar Arsenije Mutapčija je v letošnji sezoni okrepil domači OK Salonit Anhovo - Kanal. Ekipa in domačini so ga lepo sprejeli medse. Razlog več, da smo pokleptali z njim.

Bil je oblačen torkov popoldan. Dogovorila sva se, da se dobiva v baru blizu telovadnice. Ta je bila že lepo osvetljena, kar nakazuje, da so se popoldanski treningi odbojke že začeli. Bil je točen kot ura in ni hotel zamujati, ker je tudi njega čakal trening. Usedla sva se in si bratsko segla v roke. Natakariči je naročil svojo dozo. Mislim sem si, da samo karakterni fantje pijejo dvojni espresso, in nisem se motil. Po poklicu je pravnik, ampak med pogovorom se ni obnašal nič kaj pravniško. Zelo inteligenten, luciden in čustven, pravi Balkanec, bi lahko rekli. Po telovadnici se govori, da kar je bil Israel, je letos Arsenije. V ekipo je vnesel ogromno pozitivne energije in smeha. Na igrišču je prvi, ki dvigne roke in začne ploskati v navijaškem ritmu. Včasih "spusti" tudi kakšno sočno kletvico v spodbudo igralcem, ampak vsi vemo, da je vse dobronamerno. Ne mara veliko govoriti o sebi in raje vidi, da drugi govorijo o njem. "Naj delo in trud govorita v mojem imenu in naj igrišče pokaže, kdo sem. Vem, da sem zelo impulziven in nerad izgubljam tekme. Rad živim v sozvočju z zdravo pametjo in z nekim normalnim življenjskim stilom," pravi Arsenije.

Zelo je bil vesel, ker sem ga povabil na pogovor, in čeprav na začetku ni bil ravno prepričan, da mu bo šlo, je odgovarjal zelo sproščeno in premišljeno. Prihaja iz malega mesta Ljubinje v Republiki srbski v BiH. Mesto ima zelo bogato odbojgarsko tradicijo, nekoč je njihova ekipa igrala tudi proti Salonitu v takratni drugi jugoslovanski zvezni ligi. "Tako da sem se lažje navedil Kanala, ker imata oba kraja podobno

Arsenije v napadu. Foto: Borut Jurca

odbojgarsko zgodovino, sicer pa živim v Novem Sadu," dodaja Arsenije.

Letošnjo sezono je začel v Kazahstanu, ampak je zaradi različnih težav s klubom pogodbo prekinil. "Nato sem igral mesec dni v Srbiji. V tem času sem prejel vsaj štiri ponudbe, kjer bi lahko nadaljeval svojo športno pot. Poziv s strani Salonita Anhovo pa se mi je zdel najzanimivejši. Vedel sem, kakšen renome ima Salonit Anhovo v slovenski odbojki in kako zelo bogato tradicijo ima. Nositi dres Salonita Anhovo pomeni za mojo športno biografijo ogromno, če pa bo ta obogatena še z dobrimi rezultati, bo še toliko bolje."

Veselje kanalskih odbojkarjev po doseženih točkah. Foto: Borut Jurca

izboljševala se je tudi moja forma, vklopil sem se v kolektiv in sedaj lahko rečem, da sem nadvse zadovoljen. Zadovoljen s svojo igro in rezultati, ki jih dosegamo. Na začetku je bila uvrstitev v modro skupino nemo-goča misija, ampak nismo se predali. Igrali smo do bridkega konca. Iz tekme v tekmo smo bili boljši, in to nas je pripeljalo do modre skupine. Kar pa se Kanala tiče, je to mesto, ki ima lepo dušo, ki obožuje odbojkarje in ve, kaj je odbojka. Ljudje so zahtevni, kar se odbojke tiče, in te bodo sprejeli medse, le če se izkažeš na igrišču. Po tej strani verjamem, da me je Kanal sprejel," še pravi Arsenije. Nad kakovostjo slovenske odbojke je zelo pozitivno presenečen. "Nisem si predstavljal, da je raven igranja odbojke v Sloveniji tako visoka. V ligi je pet izredno kakovostnih ekip, od katerih je najkakovostnejša gotovo ekipa ACH-ja. Ampak tudi naša ekipa ima svoje prednosti. Trener **Gregor Jerončič** je, kako naj rečem, 'svjetska faca', ki ima ogromno izkušenj in bogato

športno pot, in če bomo še naprej tako trenirali in dobro delali, lahko dosežemo dober rezultat. Dejstvo je, da je kakovost odbojke pri vas v Sloveniji zrasla. Ne nazadnje ste tudi z reprezentanco osvojili srebro na zadnjem evropskem prvenstvu. Za vašo reprezentanco igrajo tudi igralci, s katerimi sem dober prijatelj in so mi veliko pripovedovali o slovenski odbojki. Sedaj sem se še prepričal, da vse drži," pove Arsenije.

O Sloveniji je povedal vse najboljše. "Slovenije je lepa in urejena država. V preteklih letih sem igral na Finskem, ki je v eni stvari zelo podobna Sloveniji, in to je, da je zelo čista. To mi je zelo všeč. 'Svaka vam čast', da čuvate svojo deželo."

Z drugimi igralci se zelo dobro razume. "Priznam, da se s soigralci razumem celo bolje, kot sem pričakoval. Kot sem že rekel, ko sem prišel v Kanal, je ekipa dosegala slabe rezultate. Bilo je nekaj kadrovskih težav, poškodb, Matija se je komaj vrnil po poškodbi in še marsikaj. Z mojim prihodom so se stvari počasi postavljale na mesto. Ne lastim si nobenih zaslug, ampak mogoče sem s svojim značajem, smehom in pristopom prinesel v slačilnico tisto, kar je ekipa potrebovala."

"Kar se odbojke tiče, ko vem, da sem dal vse od sebe, je vse okej," zaključuje Arsenije.

Boštjan Simčič

V Kanalu je že nekaj mesecev in na začetku mu ni bilo ravno lahko.

"Potreboval sem nekaj časa, da se navadim na celoten sistem in na okolje. Ko sem začel igrati, nismo beležili dobrih rezultatov in tudi moj prispevek ni bil najboljši. Sčasoma smo začeli še trše trenirati,

Naj športnik občine Kanal ob Soči 2016

Tudi letos je ŠKD nasmejanih organiziralo glasovanje za naj športnika občine Kanal. Na prireditvi v večnamenski dvorani so v petek, 17. februarja, organizatorji podelili kar 14 priznanj kanalskim športnikom, tako posameznikom kot skupinam.

Podelitev priznanj za naj športnika občine Kanal ob Soči, ki je letos potekala že osmič, organizira Športno in kulturno društvo nasmejanih. Tako kot lani je bila tudi letos podelitev drugačna. Organizatorji niso izbirali najboljših športnikov, ampak so priznanje in zaslužene čestitke dobili prav vsi, ki so s trdim delom bogatili športne uspehe občine Kanal ob Soči. Tako je bil osrednji namen prireditve spomniti obiskovalke in obiskovalce, koliko čudovitih športnikov je med nami in kako zavidljive rezultate dosegajo.

Eno priznanje so le podelili, in sicer za najpopularnejšo športno osebnost naše občine. Laskavi naslov je prejela twirleka Športnega twirling kluba Deskle **Kaja Jerončič Skrt**. Preden se je podelitev začela, je predstavnica in učiteljica **Brigita Leban** predstavila zanimivo metodo brainobrain. Metoda brainobrain je preprosta, zabavna in otrokom zelo privlačna. Otroci se prve 3 do 4 mesece učijo računati z abakom, nato računajo brez abaka – abak si morajo vizualizirati, torej računati v mislih. Otroci se tako učijo biti pozorni na svoje misli in vadijo, da bi povečali notranjo jasnost s sliko kroglic. Kadar vadijo uporabo svojih vizualnih abakov, je aktivirana njihova domišljija.

Podelitev priznanj je potekala v treh sklopih, in sicer so najprej podelili priznanja v vseh neolimpijskih disciplinah, nato olimpijskih športih, na koncu pa še posebno priznanje. To je za uspešno in odmevno prostovoljno delo na področju strelstva prejel **Henrik Valentinčič**. Henrik je eden izmed najaktivnejših strelskih prostovoljcev v Sloveniji. Poleg tega, da še vedno tekmuje, tudi sodeluje pri vodenju različnih strelskih tekmovanj na društveni, regijski, narodni in mednarodni ravni.

Vsa priznanja je podelila naša najboljša slovenska in tudi kanalska odbojkarica **Tina Lipicer Samec**. V kategoriji neolimpijske discipline pa so priznanja prejeli: Kaja Jerončič Skrt, **Sara Štendler**, **Marjana Šuligoj** (twirlerke v Športnem twirling klubu Deskle), **Marko Niemiz** (gorski kolesar, trenira v ŠKTD Avče v disciplini spust z gorskimi kolesi), **Aleks Pavlin** in **Aljaž Markič** (tradicionalna karateista pri Karate klubu Goryu), **Dejan Jug** (ultra kolesar, član Športno rekreativnega društva Ložice), **Matej Podgornik** (tekmuje v disciplini hitrostna tekmovanja s terenskimi vozili, član Društva ljubiteljev terenskih vozil 4 x 4 Kanal ob Soči in Extreme teama Renče), Pikado sekcija Društva upokojencev Deskle (ekipo sestavljajo: **Aleksander Boltar**, **Milan Kodelja**, **Zoran Šuligoj**, **Jože Valentinčič** in vodja ekipe **Silvo Gregorič**), **Zlatko Koren** (jadralni padalec, član Društva jadrlnih padalcev Severno Krilo ter Društva jadrlnih padalcev Kovk Ajdovščina). V kategoriji olimpijske discipline so priznanja prejeli: **Primož Jeklin** in **Grega Okroglič** (odbojkarja, ki tekmujeta v dvoranski odbojki in odbojki na mivki, člana OK Salonit Anhovo - Kanal), **Jani Kovačič** (odbojkar v klubu ACH Volley), **Eva Mori** (odbojkarica v klubu

Foppapedretti Bergamo), **Jan Močnik** (košarkar – trenutno igra v BIH v klubu HKK Široki), **Špela** in **Polona Marušič**, **Nađa Simčič** in **Nika Kralj** (odbojkarice, članice mladinske ekipe GO Volley, njihov trener je bil **Alen Bektašević**), OK Salonit Anhovo - Kanal, mini in mala odbojka.

Dodatno je prireditev popestril **Valter**, domači raper, ki je na sceni dejaven več kot 20 let. Valter je sinonim za neposreden val rimane besede v primorskem narečju – je obenem pionir rapa na Goriškem ter v širšem primorskem prostoru.

Seveda pa podelitev brez zunanjih sodelavcev in pokroviteljev ne bi bila tako slavnostna. Njim, ambasadorjem športa kanalske občine, obiskovalcem in seveda športnikom gre zahvala za uspešno izpeljan dogodek.

Boštjan Simčič,
foto: **Borut Jurca**

Projekt Uživajmo v zdravju

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Eden izmed največjih globalnih javnozdravstvenih izzivov 21. stoletja predstavlja debelost v otroški dobi. Otroci s čezmerno težo in debelostjo imajo večjo verjetnost, da ostanejo debeli v odrasli dobi. Poleg tveganja za prezgodnjo umrljivost in obolevnost pa so ti otroci tudi bolj podvrženi zbadanju, ustrahovanju in socialni izolaciji. Pomembni dejavniki za čezmerno telesno težo in debelost v otroškem obdobju in mladostništvu so tudi pomanjkanje telesne dejavnosti, preživljanje časa pred televizijo ter sama debelost staršev. Z vidika razvoja debelosti so še posebej ogroženi tisti iz nižjih socio-ekonomskih slojev. Tudi pri otrocih in mladostnikih je debelost izrazitejša pri tistih, ki prihajajo iz družin z nižjimi prihodki. Kritična obdobja otrok in mladostnikov za čezmerno pridobivanje telesne teže so naslednja: prenatalno obdobje, zgodnje postnatalno obdobje, obdobje med četrtem in sedmim letom starosti in mladostniško obdobje. Ob rojstvu imajo otroci, ki so izpostavljeni maternalni debelosti, višje tveganje za debelost že v otroškem obdobju.

Na začetku leta 2014 sta Zavod RS za šolstvo in Nacionalni inštitut za javno zdravje pristopila h kandidaturi na javni razpis norveškega finančnega mehanizma s projektom *Uživajmo v zdravju* (kratki naslov). Tako je v Sloveniji v projekt vključenih 48 vzgojnoizobraževalnih zavodov, 12 zdravstvenih domov in 12 lokalnih okolij. Na Primorskem smo tako vključeni OŠ Milojka Štrukelj, OŠ Deskle, Dijaški dom Nova Gorica, Zdravstveni dom Nova Gorica ter Občini Nova Gorica in Kanal ob Soči.

Cilj projekta je zmanjševanje ali preprečevanje bolezni, povezanih z življenjskim slogom (poudarek na prehranjevanju in redni telesni dejavnosti). Dodatni cilj, ki ga želimo doseči s projektom, je vzpostaviti dobre medsebojne povezave in sodelovanje med šolstvom, primarnim zdravstvom na vseh ravneh (nacionalni, regijski/lokalni) in lokalno skupnostjo (LS).

Ciljne skupine v projektu so:

- otroci in mladostniki ter njihovi starši, skrbniki, odrasli ter
- okolja: VIZ in zdravstvene organizacije.

Več o projektu si lahko preberete na spletni povezavi:

<http://www.uzivajmovzdravju.si/index.php/o-projektu/>.

Projekt UVZ kot eno izmed največjih dodanih vrednosti za reševanje težave porasta debelosti poudarja pomen medsektorskega sodelovanja preko vzpostavitve lokalnih preventivnih timov. Podobni timi v marsikateri organizaciji delujejo že sedaj (npr. skupina za šolsko prehrano v osnovnih šolah, timi zdravih šol ...), vendar med seboj največkrat niso povezani (npr. tim v vrtcu, tim v šoli, tim v zdravstvu). Vsak izmed njih lahko naredi veliko za zdravje prebivalcev, vendar imajo večjo moč in lažje dosegajo cilje, če so povezani prek struktur, ki medsebojno sodelujejo pri reševanju konkretnega zdravstvenega tveganja/težave.

Ideja projekta UVZ je vzpostavitev treh timov v lokalnem okolju:

1. v vzgojno-izobraževalni ustanovi (šoli/vrtcu/dijaškem domu),
2. v zdravstvenih domovih in
3. v lokalni skupnosti.

Lokalna skupnost ima pri tem pomembno vlogo, saj je hkrati ustanoviteljica vrtcev, osnovnih šol in zdravstvenih domov. Naloge preventivnih timov so načrtovanje in koordiniranje preventivnih programov, edukacija, povezovanje različnih dejavnikov v podporo zdravega življenjskega sloga prebivalcev.

Skupnostni pristop je primeren tudi pri podpori zdravega življenjskega sloga v lokalnem okolju. Dosežemo ga lahko s sodelovanjem različnih deležnikov: vrtcev, šol, ZD, centrov za socialno delo ter občin. Pri spodbujanju pogojev za zdrav življenjski slog posredno omogočajo podporo ljudem s čezmerno telesno težo in debelostjo, in sicer vzgojno-izobraževalne ustanove (šole) preko izobraževanja in izvajanja programov s področja zdrave prehrane in telesne dejavnosti, zdravstveni domovi preko obravnave posameznika in družine s čezmerno telesno težo in debelostjo, občine pa preko zagotavljanja pogojev za telesno dejavnost (npr. gradnja igrišč, odpiranje športnih dvoran, ko niso v rabi, gradnja infrastrukture za aktivni transport ...).

Učinkovito (nemedikamentozno) preprečevanje in spopadanje z otroško in mladostniško debelostjo sta večplastni in zagotovo morata delovati na več ravneh. Te vključujejo posameznikovo spreminjanje vedenjskih navad, življenjskega sloga in podporo družine. Pri tem je ključnega pomena okolje, kjer otrok oz. mladostnik preživi večji del časa: vrtec, šola in druge javne površine, ki so namenjene za uporabo otrokom in mladostnikom (urejene zelene površine, varna igrišča, ustrezne kolesarske poti, vzdrževana infrastruktura za gibalne dejavnosti, fitnes na prostem ...). Zdravje in učni uspeh sta medsebojno tesno povezana. VIZ, kamor vključujemo povečini vrtce in šole, ne morejo doseči svojega primarnega cilja, to je izobraževanje otrok, če tako učenci kot strokovno osebje niso dobrega zdravja. Treba pa se je zavedati, da se učinki ukrepov za preprečevanje debelosti, ki posegajo v vedenjske navade v zgodnjem obdobju otroštva oz. mladostništva, običajno kažejo na dolgi rok.

Zapisal Boštjan Colja, koordinator šolskega tima OŠ Deskle

nosilec projekta Zavod Republike Slovenije za šolstvo

projektni partnerji Nacionalni inštitut za javno zdravje

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za šport

Institut "Jožef Stefan"
Ljubljana, Slovenija

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Fakulteta za zdravstvo
Jesenice

Univerza v Mariboru
Fakulteta za zdravstvene vede

5 za vzgojo – šola za vse, ki vzgajate: primer dobre prakse

Luka Manojlović je 36-letni inženir informatike iz Nove Gorice. Veliko se vas ga najbrž spominja kot kandidata za župana Nove Gorice na županskih volitvah leta 2014.

Luka se kljub mladosti lahko pohvali s številnimi projekti, za katere sam pravi, da mu pomagajo ohranjati stik z različnimi družbenimi skupinami. Kot mlad podjetnik je trdnega prepričanja, da mora gospodarstvo del svojih sredstev vračati v lokalno okolje. Da za besedami stojijo tudi dejanja, kaže neprofitni projekt 5 za vzgojo, katerega izkupiček se je lansko sezono namenil pro bono ambulantni v Novi Gorici in Humanitarnemu društvu KID.

Prav o projektu, katerega glavni namen je vsem, ki vzgajajo, ponuditi odlična predavanja na to temo, je tekel današnji pogovor. Preden nam Luka razloži več o projektu, naj samo še navedemo, da se je predavanj pod okriljem omenjenega projekta udeležilo več kot 1500 ljudi. Projekt je nastal na njegovo pobudo, zaživel pa s pomočjo skupine prostovoljcev. Je primer dobre prakse, ki je vredna posnemanja tudi v drugih občinah.

Med ljudmi je bil in je projekt 5 za vzgojo – šola za vse, ki vzgajate zelo dobro sprejet. Od kje ideja zanj?

Projekt je nastal v sodelovanju s kolegico **Mojco Frančeškin**, ki se mi je pridružila kot projektni vodja oziroma koordinatorka v času, ko smo e-Hišo, novogoriško hišo poskusov selili s takratne lokacije na Mostovni v nove prostore v središče Nove Gorice in pod okrilje novogoriškega mladinskega centra. Že projekt e-Hiša je zelo vzgojno naravnani s tem, da so tam uporabniki otroci in mladostniki, tako da nama je na misel prišla ideja, s katero bi dotedanje delo nadgradili – 5 za vzgojo se nam je zdela prava stvar.

Kakšen je bil namen tega projekta?

Namen je v naše kraje pripeljati dobre strokovnjake/predavatelje, ki lahko vsem, ki

vzgajajo – s tem mislimo tako na osnovnošolske učitelje, srednješolske profesorje, predvsem pa starše –, proces vzgoje ali reševanja določenih vzgojnih izzivov osvetlijo z različnih zornih kotov. Želeli smo tudi koncept, ki bo preprost in časovno neobremenjujoč – zato smo izkoristili pet zimskih mesecev –, predvsem pa tudi finančno dostopen.

Ali projekt dosega zelene cilje?

Če gledamo zgolj s stališča obiska, potem lahko rečemo – gotovo. Razumeti pa je treba, da tovrstni projekti (enako je tudi z e-Hišo) zastavljajo dolgoročne cilje in tudi te mislim, da zasledujemo – rezultat takšnih projektov se izkaže v 10, 20 letih, ko ljudje, ki so bili izpostavljeni učinkom teh projektov, dejansko zaživijo in tudi oni (morda) že vzgajajo nove generacije. Za učinke in cilje je treba počakati – mi vztrajamo.

Nam lahko kaj več poveste o tem projektu?

5 za vzgojo predstavlja pet predavanj, pet tematik v petih zimskih mesecih s simbolič-

no ceno 5 €/predavanje oziroma še z dodatnim popustom za abonma. Začeli smo ga izvajati v Novi Gorici – torej tako, da je bilo vseh pet predavanj izvedenih v gledališki dvorani novogoriške gimnazije, nekako organsko pa se je projekt prelil še na sosednjo ajdovsko občino, tako da sedaj tri predavanja izvajamo v Novi Gorici, dve pa v Ajdovščini – zdi se nam, da tudi mešanje in blaga "migracija" dobro učinkujeta.

Kakšne so vaše želje za prihodnost? Nameravate projekt razširiti tudi na druge občine?

Skupina, ki sedaj skrbi za projekt, prepušča spontanemu razvoju naslednje korake – morda bomo v prihodnosti vključili poleg predavanj še kakšno tematsko delavnico, kjer bi se določene prakse še natančneje obdelovale, vendar odločitev o tem prepu-

Luka Manojlović

ščamo tudi odgovorom naših slušateljev, ki jih z anketami sprašujemo o stvareh, ki so jim bile všeč, in tistih, ki si jih želijo še več. Verjamemo, da je za razširitev dovolj prostora, in veselimo se možnosti, da bi projekt gostoval tudi drugje – seveda je za Ajdovščino pozitivno učinkovala tudi pridružitve kolega, ki tam živi in mu logistično izvedba na ajdovskem koncu ne predstavlja težav. Če se med bralci vašega glasila najde kdo, ki mu je zadeva zanimiva, ga vabimo k sodelovanju.

Imate na koncu morda kakšno misel za naše bralce?

Samo če bomo vedeli več, bomo lahko prihodnjim rodovom tudi ponudili in v končni fazi pustili več – učimo se do konca življenja in tudi učenje, kot vsaka druga dejavnost, zahteva od nas, da ostajamo v formi. Pridružite se nam v naslednji sezoni 2017/2018.

Velika kuharija za male šefe

V današnjem času vsi bolj ali manj doživljamo pomanjkanje časa. Brez premora hitimo, ko pa pridemo končno domov, nas čaka še priprava večerje. Glede na to, da se pomanjkanju časa velikokrat pridruži tudi pomanjkanje idej, smo za vas izbrali dva preprosta recepta, pri katerih vam lahko pomagajo tudi vaši najmlajši. Tako bo vaše naslednje kosilo ali večerja hitro pripravljena, poleg tega pa bo še zdrava.

Tunini polpeti (veliko vlaknin in beljakovin)

Sestavine za 3 osebe:

- 1 tuna, najbolje v oljčnem olju,
- 100–150 g skute,
- ovseni kosmiči,
- česen,
- rdeča paprika (po okusu),
- 1 jajce,
- sol,
- poper.

Priprava:

Zmešamo tuno, skuto in jajce, nato pa ovsene kosmiče dodajamo po principu

moke, toliko časa, da pridemo do zelene suhosti mase. Oblikujemo v polpete in pečemo v pečici na 180 stopinj nekje 20–25 minut. Vmes enkrat obrnemo.

Za sladico pa smo za vas izbrali piškotke, ki jih ni treba peči.

Sestavine:

- 1 skodelica sladkorja,
- 1 čajna žlička vaniljevega izvlečka,
- 1/4 skodelice kakava,
- ščepec soli,
- polovica skodelice mleka,
- 120 g masla,
- polovica skodelice arašidovega masla,
- 3 skodelice ovsenih kosmičev.

Priprava:

V ponvi zmešamo sladkor, kakav, mleko, maslo in sol. Na zmernem ognju segrejemo do vrenja, nato odmaknemo z ognja in pustimo zmes 1 minuto, da se malce ohladi. Dodamo izvleček vanilje, arašidovo maslo in ovsene kosmiče. Dobro premešamo. S čajno žličko zajemamo maso in jo dajemo na papir za peko, da se ohladi.

Piškotki so pripravljeni.

Pa dober tek!

Mlekarna Planika, muzejska zbirka *Od planine do Planike*

Mlekarna Planika odkupuje in predeluje izključno samo slovensko mleko, ki je pridelano na hribovitih območjih občin Tolmin, Kobarid, Bovec, Kanal ob Soči, Nova Gorica in Cerklje. Iz mleka, odkupljenega na teh področjih, pridelujemo izdelke pod blagovno znamko Planika. Posebno pozornost posvečamo svežemu pasteriziranemu nehomogeniziranemu mleku, saj ima naše mleko specifičen poln okus, na kar nedvomno vplivajo prehrana, način vzreje živali in visokogorski predel našega odkupnega območja, kjer se živina v poletnih mesecih pase, pozimi pa jo rejci krmljuje s kakovostno krmo. S pasterizacijo v mleku uničimo škodljive mikroorganizme, hkrati pa so ohranjene vse bistvene lastnosti surovega mleka. Mleku v Mlekarni Planika ne dodajamo nobenih dodatkov, saj je že zaradi zgoraj naštetih dejavnikov zelo kakovostno in predvsem naravno. Zaradi izjemne kakovosti samega mleka lahko proizvedemo zelo kakovostne izdelke. Poleg sirov, surovega masla, fermentiranih izdelkov in svežega mleka ter skute smo tudi proizvajalec sladke albuminske skute, ki jo odlikuje visok delež beljakovin, kot sta albumin in globulin. Eden najpomembnejših izdelkov Mlekarni Planika je sir Tolminc, ki se ga na tem področju izdeluje že več stoletij. Zanj je značilno, da je izdelan po tradicionalni metodi iz nehomogeniziranega mleka, zorjen je na lesenih policah v kontroliranih pogojih, kar mu daje značilne organoleptične lastnosti. Sir ima gladko svetlorumeno skorjo, je brez zaščitne folije in brez premaza. Z odkupom mleka od kmetov pripomoremo k obstoju živinoreje in obdelanosti kmetijskih zemljišč, pomagamo pri dohodu kmetom in zaposlovanju delavcev na teh področjih. Imamo tudi lastno ekološko posestvo Bogata v Bovcu. Tako je tudi Mlekarna Planika certificirana kot mlekarstvo za proizvodnjo ekološkega mleka, sira in jogurta.

V Mlekarni Planika smo v muzeju, ki ga imamo na svojem dvorišču, skupaj s Tolminskim muzejem postavili zgodovinsko-etnološko zbirko *Od planine do Planike*, kjer sta predstavljena dediščina planinskega pašništva in razvoj sirarstva, na osnovi katerega je nastala današnja Mlekarna Planika.

Namen razstave je, da se planinsko pašništvo in sirarstvo predstavita širši javnosti, prav tako pa smo obiskovalcem želeli prikazati predelavo mleka v sire in druge mlečne proizvode v današnji Mlekarni Planika. V muzeju je na ogled planinski stan z vso potrebno opremo za predelavo mleka v sir, ki se je in se še danes uporablja na naših planinah. Zelo zanimiv je poleg sirarskega stanu osrednji del zbirke s filmom, ki obiskovalcem nazorno prikaže delo in življenje na planinah pa tudi predelavo mleka v vse mlečne izdelke Mlekarni Planika.

Vodilo pri našem delu je, da ohranjamo tradicijo in s tem drugačnost ob upoštevanju vseh danes predpisanih standardov, ki jih upoštevamo pri svojem delu.

Zato nosijo naši izdelki v sebi energijo neokrnjene narave, sproščujočo tišino, globoko modrino, višinsko svežino ... predvsem pa: ČLOVEŠKO TOPLINO.

Za male in velike popotnike

Slovenska jezera

Pomlad je kot naročena za sprehode v naravi, obiske različnih turističnih znamenitosti ... Slovenija kljub svoji majhnosti premore veliko čudovitih krajev in naravnih bogastev, ki so vsekakor vredni ogleda. Tokrat smo si za vas pobilje ogledali slovenska jezera. Slovenija jih ima kar 1300. Ljudem boljše poznanih pa je približno 300.

Slovenska jezera se po nastanku delijo na rečna, ledeniška, kraška in umetna. Med najbolj znana zagotovo sodi **Blejsko jezero**, ki je čudovito v vseh letnih časih. V poletnih mesecih se lahko na točno določenih predelih v njem tudi kopate. Če pa je zima dovolj hladna, jezero zmrzne in na njem lahko tudi drsate. A na lastno odgovornost. Jezero nudi dom kar 20 različnim ribjim vrstam. Na sredini jezera stoji blejski otok, ki je dostopen s čolnom ali pletnjo. Jezero je idealno tudi za sprehajalce, saj je okrog njega urejena sprehajalna pot. Počitek med sprehodom pa lahko izkoristite za pokušino odlične sladice – svetovno znane kremne rezine, ki vas s svojim okusom zagotovo ne bo razočarala.

Nedaleč stran, v občini Bohinj, je največje, kar 4100 m dolgo in do 45 m globoko **Bohinjsko jezero**. V njem domuje pet vrst rib. Primerno je tako za veslanje kot kopanje, saj se v poletnem času voda na površini segreje do 22 stopinj Celzija.

Ljudem manj poznano je **Planšarsko jezero** na Zgornjem Jezerskem. Gre za manjše umetno nastalo jezero v obliki srca. Okoli njega in do njega vodijo številne sprehajalne poti. Ob jezeru stoji znano "Gostišče ob jezeru", kjer lahko svoje brbončice razvajate s pristno domačo hrano.

Prav tako ljudem malo manj poznano, a zato nič manj vredno ogleda, je **Črno jezero** pri Mariboru. Leži na nadmorski višini kar 1200 m in je zaradi svoje neokrnjenosti zavarovano kot gozdni rezervat. Zaradi debele plasti mulja na dnu jezera je slednje videti skoraj črno.

Pri Preddvoru pri Kranju je idilično umetno jezero **Črnava**. Okoli njega vodi majhna sprehajalna pot. Jezero je primerno tako za veslanje kot kopanje. V bližini jezera je dvostrani gabrov drevored, ki naj bi mladoporočencema, ki se sprehodita skozenj, zagotovil 50-letno zvestobo.

Jezerska Slovenija je ogromno in sodijo med ene izmed najlepših turističnih in izletniških točk, saj so primerna tako za izlete z družino, piknike, vodne športe, ribarjenje kot tudi za prizorišča različnih prireditev, festivalov ...

Za vas smo jih obiskali le nekaj, druge pa obiščite vi in nam o njih poročajte. Veseli bomo vaših prispevkov.

Maja Gerbec

Čestitka novorojenim in njihovim staršem

Narava se prebuja, ptički se počasi vračajo iz toplih krajev, v desetih domovih pa mala neprecenljiva bitjeca čisto na novo spoznavajo lepote življenja.

V mrzlih zimskih mesecih so v občini Kanal ob Soči na svet privekali štirje fantki in šest deklic.

Naj jima bosta zdravje in sreča vedno naklonjena!

Dragi starši:

"Dajte tistim, ki jih ljubite, krila, da lahko letijo, korenine, da se lahko vrnejo, in razloge, da ostanejo." (Dalajlama)

Maja Gerbec

Luka Testen, Kanal

Aldin Osmani, Kanal

Lan Skrt, Seniški Breg

Žiga Bucik, Deskle

Julija Lokar, Deskle

Lea Boštjančič, Deskle

Elda Demiri, Kanal

Gaja Žnidarčič, Lig

Mila Lipičar Paravan, Kanal

Ailin Ljubunčič, Kanal

Biti ženska, biti mama

Mesec marec ni kakršen koli mesec. Je mesec, ki je za vse žene, matere, dekleta vedno nekaj posebnega. V tem mesecu praznujemo kar dva praznika, ki sta namenjena čisto in samo ženskam. Dan žena in materinski dan.

Da vsaj v razvitem delu sveta ženske zavzemajo enakovreden položaj kot moški, ni bilo vedno tako samoumevno. Ponekod, na žalost, še vedno ni.

Boj za pravice žensk sega že v daljino leto 1857 in šest desetletij kasneje, natančneje 8. marca 1917, so pridobile volilno pravico. Zaradi tega obeležujemo 8. marec kot mednarodni praznik vseh žena.

Čeprav danes praznik ekonomske, politične in socialne enakopravnosti in dosežkov žensk praznujemo v približno 100 državah, pa v praksi ženske na določenih

področjih še vedno ne dosegajo istega položaja kot moški. Sodeč po statističnih podatkih RS so ženske na istem delovnem mestu še vedno manj plačane kot moški pa tudi brezposelnost je pri ženskah večja, kot jo beležijo pri moških.

A ne glede na to je biti ženska lepo. Ženska se zna dotakniti človeka brez besed. Zna dajati in ljubiti brezpogojno. Smeji se in joče iz globočin svoje duše in srca. Ja, lepo je biti ženska in čudovito je biti mati. To je privilegij, ki nam ga nihče nikoli ne more vzeti.

Materinski dan izvira iz ZDA. V Evropo je prišel po prvi svetovni vojni. V Sloveniji smo ga sprva praznovali 15. maja, kasneje pa je bil prestavljen na 25. marec. Na ta dan ga praznujemo še danes.

Biti mama je nekaj posebnega. Mama je ena in edina. Njen topli objem, prijazni nasmeh, zavetje in radost so vedno in

povsod. Ja, mama je res ena sama. In kot pravi **Tone Pavček**: "Mama je ena sama, prava radost je mama, prvi spev nina-nana, prva beseda: mama! Dajmo vse rože mami, dajmo vsa sonca mami, pesem, ki v nas se drami, dajmo, zapojmo mami. Naj ne ostane brez mame nihče na širnem svetu, naj žive naše mame, mame – najlepše na svetu."

Maja Gerbec

Čestitka

Dekleta, žene, matere ... biti ženska je lepo. Biti ljubljena, spoštovana, cenjena še lepše. Drage ženske, mesec marec je vaš mesec. Uživate vsak dan posebej in zavedajte se privilegija, ki ga nosite v sebi – biti ženska.

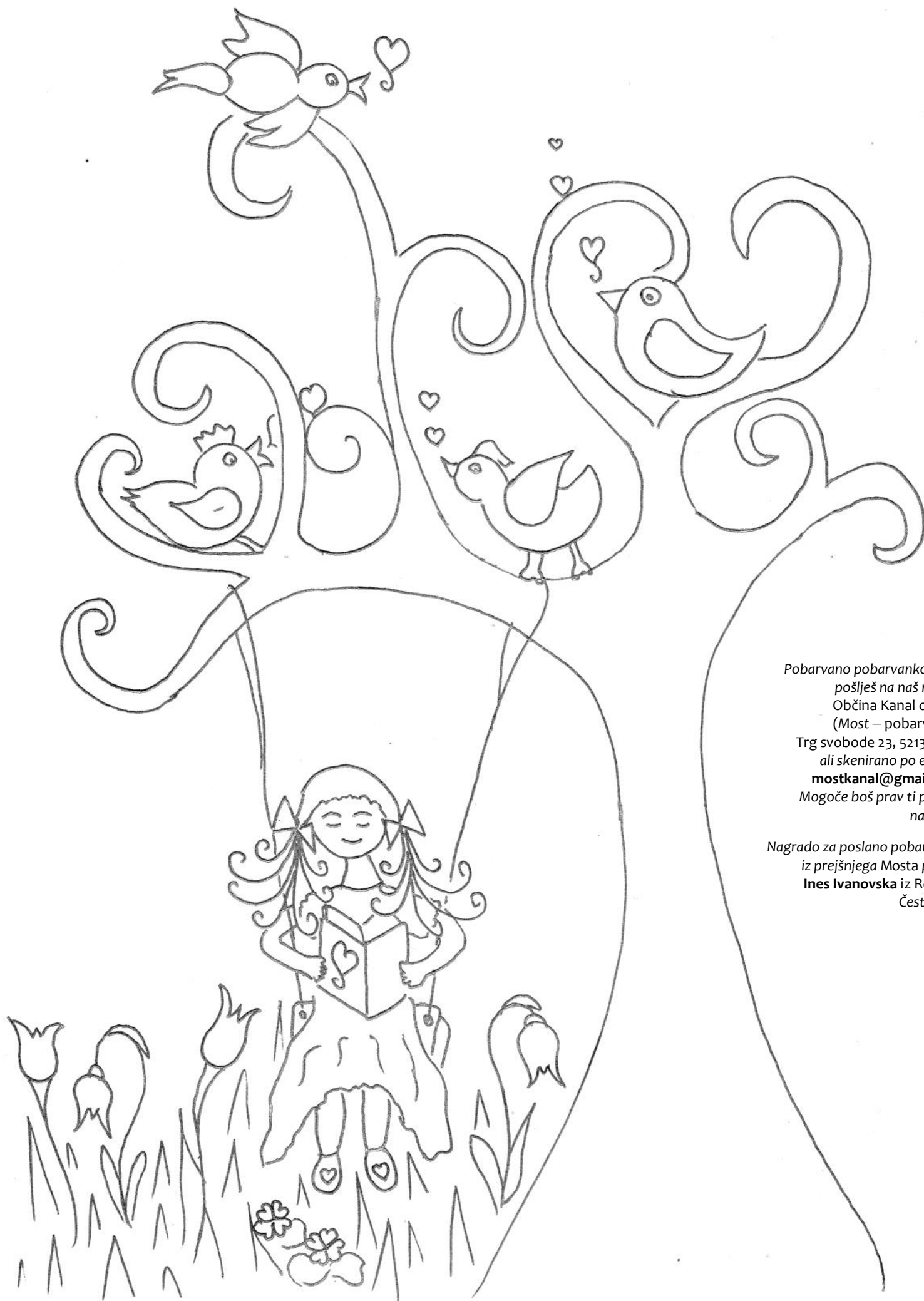
Naj vas prav ta ženstvenost vodi po poteh življenja, kjer sta sreča in veselje doma. Veselite se vsega, tako kot to zna le ženska. Kajti ni skale tako trdne, kot je ženska, ni vrtnice tako očarljive, kot je ženska, in ni nikogar, ki v sebi premore toliko topline, sočutja in ljubezni, kot jih ima v sebi ženska.

Ne glede na to, ali je to 8. marec ali 15. september, pa nikoli, čisto nikoli ne pozabite, da biti ljubljena, cenjena, spoštovana ni privilegij, ampak pravica vsake ženske na tem svetu. Naj bo mesec marec resnično vaš mesec.

Čestitke za 8. in 25. marec!

Uredništvo Mosta

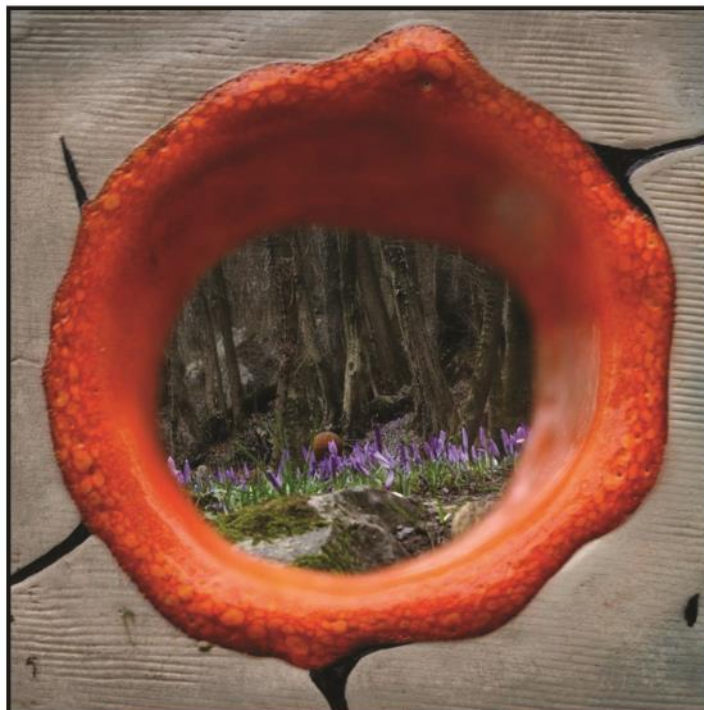

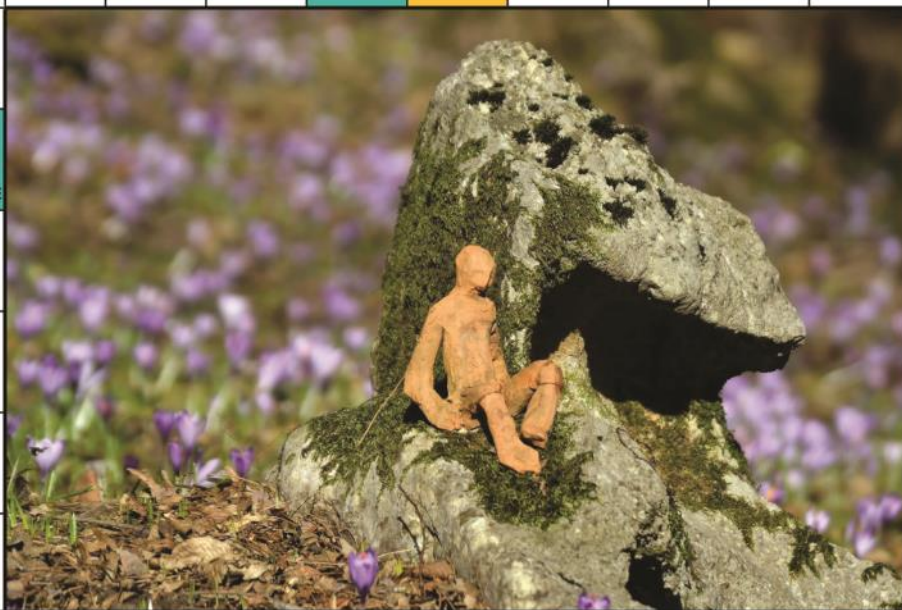
Pobarvano pobarvanko lahko
pošlješ na naš naslov:
Občina Kanal ob Soči
(Most – pobarvanka)
Trg svobode 23, 5213 Kanal
ali skenirano po e-pošti:
mostkanal@gmail.com.
Mogoče boš prav ti prejel/a
nagrado.

Nagrado za poslano pobarvanko
iz prejšnjega Mosta prejme
Ines Ivanovska iz Ročinja.
Čestitamo!

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: JAKOB KOVAČ	DOLGO- REPA PAPIGA, ARA	INVALID, POHAB- LJENEC	SPREM- JATI SE V LED, ZMR- ZOVATI	MOST	AVTOMOB. OZNAKA HRVAŠKE KOPRIV- NICE	PROIZVAJA- LEC AVTO- DELOV IZ GRADCA, ... STEYR							
AKA- DEMSKI PLESNI ORKESTER				KOGOJ MARIJ			ISTI ČRKI			PRVA ŽENA BIBLIJSKE- GA OČAKA JAKOBA	FOTO: PRIMOŽ KOŽUH	AMERIŠKI FLMSKI IGRALEC NICOLAS	PLANOTA JUŽNO OD VIPAVSKE DOLINE
NEMŠKI SLIKAR, RISAR IN GRAFIK (1989-1979)				RAST- LINSTVO			TANČIČNA TKANINA, TANČICA				3. IN 12. ČRKA		
ENA OD RAZLIČIC ISTEGA GENA NA LOKUSU					IZDELO- VALEC GORČICE						OSTANEK DOGORELE CIGARETE		
EVIDENCA ČISTOPA- SEMSKIH PSOV					KRATICA ZA VERMONT								
AVSTRIJ- SKA DOLI- NA V VIŠO- KIH TURAH													
LINOLENIČNA KISLINA (LINOLENIC ACID)													
NAJVEČJI GRŠKI OTOK, SREDIŠČE ZNAMENITE MINOJSKE KULTURE													
VPRAŠAL- NICA				STARA PRESTOL- NICA SEVERNE BABILONIJE									
NEODLO- ČEN, BO- JAZLJIV ČLOVEK													
PO LAST- NOSTIH UJEMAJOČ													
OČETOVA ALI MATE- RINA SESTRA													
ENO IZMED IMEN SIN- TETIČNEGA MAMILA LSD													

POMOČ

ROLF CAVAEAL: slikar AMERTAL: dolina OAKES: igralec Fegley AKAD: stara prestolnica

NAGRADNA KRIŽANKA MOST, jubilejna številka 50:praktično nagrado za poslano rešeno križanko iz prejšnje številke glasila Most prejme **Helena Peršolja**, Deskle. Čestitamo!

Navodila za pošiljanje rešene nagradne križanke objavljamo na 2. strani pod "Uredniško besedo".

Informacije: TIC Kanal, tel. (05) 398 1213, e-pošta: tic.kanal@siol.net

Možne so spremembe koledarja dogodkov.

KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
vsako soboto od 8. ure dalje	Tržni dan	Tržnica v Kanalu	TIC Kanal
torek, 21. marec ob 9. uri	Risanje - spomladanski motivi	Medgeneracijski center "Pri Tinci" Deskle	DU Deskle – Anhovo
petek, 24. marec ob 18:30	Otvoritev planinske razstave	Galerija Rika Debenjaka, Kanal	Prosvetno društvo Soča, Kanal
sobota, 25. marec ob 6. uri	Pohod po stopinjah Valentina Staniča	Solkan - Vrhovlje - Korada – Kanal	PD Valentin Stanič Kanal
sobota, 25. marec ob 9. uri	Hike & fly	Deskle	Društvo jadralnih padalcev Severno krilo
torek, 28. marec ob 9. uri	Pogovor o ribjem zarodu v Soči	Medgeneracijski center "Pri Tinci" Deskle	DU Deskle – Anhovo
petek, 31. marec ob 19. uri	Dan krajevne skupnosti	Avče	KS Avče
sobota, 1. april ob 20. uri	Premiera komedije <i>Vaja zbora</i>	Kulturni dom Deskle	Gledališko društvo Kontrada
nedelja, 2. april ob 18. uri	Koncert <i>Glas harmonike</i>	Kulturni dom Deskle	Harmonikaši Andreja Plesničarja in mladi glasbeniki občine Kanal ob Soči
četrtek, 6. april ob 16. uri	Čistilna akcija v Kanalu	Kanal	TD Kanal
četrtek, 6. april ob 20. uri	Proslava ob 50-letnici vrtca Deskle	Kulturni dom Deskle	OŠ Deskle
sobota, 8. april ob 8. uri	Velikonočna delavnica	Kambreško	TD Globočak – Kambreško
sobota, 8. april ob 8. uri	Kolesarska prireditev "Valterunt"	Kanal (območje Plave – Kanal)	TD Korada, Deskle
sobota, 8. april ob 9. uri	Čistilna akcija v Desklah in okolici	Deskle	Društvo tabornikov ROD Odporne želve
sobota, 8. april ob 18. uri	Šalamijada	Levpa	ŠKTD Levpa
sobota, 8. april ob 20. uri	komedija <i>Vaja zbora</i>	Kulturni dom Deskle	Gledališko društvo Kontrada
nedelja, 9. april ob 8. uri	pohod na Malo in Veliko Osojnico	Kanal	PD Valentin Stanič Kanal
sreda, 12. april ob 9. uri	Izmenjava semen in sadik in izdelovanje cvetja iz krep papirja	Medgeneracijski center "Pri Tinci" Deskle	DU Deskle – Anhovo
petek, 21. april ob 18. uri	prireditev <i>Dan zemlje</i>	taborniški prostor v Gorenjih Desklah	Društvo tabornikov ROD Odporne želve
sobota, 22. april ob 8. uri	Turnir v pikadu za ženske in moške	Deskle	DU Deskle – Anhovo
nedelja, 30. april	Postavitev mlaja v Kanalu	Kanal	Društvo ljubiteljev terenskih vozil 4x4
nedelja, 30. april	Postavitev mlaja v Kalu nad Kanalom	kresovanje bo v naselju Zabrdno	TD Kal nad Kanalom
sobota, 6. in 20. maj, 3., 10., 17. in 24. junij ob 11:13	Prihod muzejskega vlaka v Kanal	železniška postaja v Kanalu	TIC Kanal
sobota, 13. maj	65. obletnica pihalnega orkestra	Deskle	Pihalni orkester Salonit Anhovo
sobota, 20. maj ob 10. uri	Pohod na Prižnico	Plave	TD Korada, Deskle
sobota, 20. maj ob 15. uri	Občinsko prvenstvo namiznem tenisu	Športni park Morsko	ŠD Morsko
petek, 26. maj ob 17. uri - sobota, 27. maj	Malonogometni turnir - trojke	igrišče v Levpi	ŠKTD Levpa
sobota, 27. maj ob 9. uri	Pohod "Kje so tiste stezice"	Levpa in okolica	ŠKTD Levpa
sobota, 27. maj ob 15. uri	Mednarodni festival pihalnih orkestrrov "MUZIKAFEST"	Ložice	Pihalni orkester Salonit Anhovo
nedelja, 28. maj in 10. junij ob 19. uri	15. Kulturni dnevi pod Globočkom	Dom Mihaela Gabrijelčiča na Srednjem	TD Globočak – Kambreško
sobota, 3. junij ob 13. uri	prireditev "Deskle praznujejo"	Deskle	Društvo tabornikov ROD Odporne želve
sobota, 10. junij	Turnir v lokostrelstvu	taborniški prostor v Gorenjih Desklah	Društvo tabornikov ROD Odporne želve
sobota, 17. junij	Pohod na Malo in Veliko Mojstravko	Kanal	PD Valentin Stanič Kanal
četrtek, 22. junij	Zaključna prireditev OŠ Deskle	Kulturni dom Deskle	OŠ Deskle
sobota, 24. junij	Pohod na Korado	Plave	TD Korada, Deskle
petek, 30. junij ob 17. uri - sobota, 1. julij	Malonogometni turnir 3+1	igrišče v Levpi	ŠKTD Levpa

MARKET FAMA KANAL

Tako blizu, tako ugodno!

220 g + PRESENEČENJE

0,99 €
20 g

REDNA CENA

8,94 €

- 33%

5,99 €

2,39 €
125 g